

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Produkty České spořitelny a.s.
pro právnické osoby

Bc. Veronika Moličová

Diplomová práce
2010

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomiky a managementu
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika MOLIČOVÁ**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a management podniku**

Název tématu: **Produkty České spořitelny a.s. pro právnické osoby**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Stanovení cílů diplomové práce
2. Charakteristika bankovního systému v ČR
3. Základní údaje o činnosti České Spořitelny a.s.
4. Deskripce bankovních produktů České Spořitelny a.s.
5. Komparace produktů České Spořitelny a.s. s vybranými bankami
6. Formulace závěrů

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- DE SOTO, Jesus Huerta. Peníze, banky a hospodářské krize. 1. vyd. Praha : ASPI a.s., 2009. 908 s. ISBN 978-80-7357-411-6.
JÍLEK, Josef. Finanční trhy a investování. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2008. 648 s. ISBN 80-247-1653-4.
KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, et al. Řízení obchodních bank-vybrané kapitoly. 1. vyd. Praha : C.H.BECK, 2007. 360 s. ISBN 80-7179-381-7.
POLOUČEK, Stanislav, et al. Bankovnictví. Praha : C.H.BECK, 2006. 736 s. ISBN 80-7179-462-7.
REVENDA, Zbyněk. Centrální bankovnictví. 2. vyd. Praha : Management Press, 2001. 782 s. ISBN 80-7261-051-1.
REVENDA, Zbyněk, et al. Peněžní ekonomie a bankovnictví. 4. vyd. Praha : Management Press, 2005. 632 s. ISBN 80-7261-132-1.
VALDEZ, S.;WOOD, J. An Introduction to Global Financial Markets. 4 th Edition. New York : Palgrave Macmillan, 2003. 403 s. ISBN 1-4039-0011-6.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Pavel Duspiva, CSc.
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání diplomové práce: 30. června 2009

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2010

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 13. července 2009

PROHLÁŠENÍ AUTORA

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jiného subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 11. 4. 2010

Veronika Moličová

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala především vedoucímu diplomové práce, panu doc. Ing. Pavlu Duspivovi, CSc., za jeho odborné rady a cennou pomoc při zpracování práce.

Zároveň chci poděkovat zaměstnancům pobočky České spořitelny v Kolíně za jejich vstřícný přístup a poskytnutí důležitých informací týkajících se České spořitelny a jejich produktů.

ANOTACE

Práce se zabývá bankovními produkty poskytované Českou spořitelnou a.s. pro podnikatele a malé a střední podniky. První část obsahuje teoretické vymezení pojmů z oblasti bankovního systému a bankovních produktů. Praktická část se zaměřuje na popis bankovních produktů České spořitelny a jejich komparaci s produkty Komerční banky a.s. a Československé obchodní banky a.s.

KLÍČOVÁ SLOVA

banka, podnikatel, podnik, bankovní produkt, úvěr, depozitní produkt, platební styk

TITLE

Products of Czech Savings Bank Ic. for corporate bodies

ANNOTATION

This work deals with banking products provided by the Czech Savings Bank, and for entrepreneurs and small and middle company. The first part contains the theoretical notion of the banking system and banking products. The practical part focuses on the description of the Czech savings bank products and their comparison with the products of Commercial bank Inc. and the Czechoslovak merchant Bank Inc.

KEYWORDS

bank, enterpreneur, company, banking product, bank loan, deposit product, system of payment

OBSAH

ÚVOD	12
1 BANKOVNÍ SYSTÉM.....	13
1.1 BANKOVNÍ SYSTÉM A JEHO USPOŘÁDÁNÍ	13
1.1.1 Jednostupňový a dvoustupňový systém	14
1.1.2 Univerzální a specializované bankovní systémy.....	14
1.2 CENTRÁLNÍ BANKA.....	15
1.2.1 Vznik centrálních bank.....	15
1.2.2 Funkce centrální banky.....	16
1.2.3 Regulace a dohled bankovního systému.....	17
1.3 OBCHODNÍ BANKY	20
1.3.1 Základní funkce bank.....	20
1.3.2 Druhy bank.....	21
1.3.3 Bilance banky	23
1.3.4 Bankovní rizika.....	24
1.4 BANKOVNÍ SYSTÉM V ČR.....	25
1.4.1 Československá republika 1918-1939.....	25
1.4.2 Období protektorátu 1939-1945.....	26
1.4.3 Československá republika 1945-1960.....	26
1.4.4 Československá socialistická republika 1960-1989	27
1.4.5 Česká a slovenská federativní republika 1990-1992	27
1.4.6 Bankovní systém v České republice od roku 1993.....	27
1.4.7 Současný bankovní systém v České republice	28
2 SYSTEMATIZACE BANKOVNÍCH PRODUKTŮ.....	29
2.1 ÚVĚROVÉ PRODUKTY.....	29
2.1.2 Bankovní střednědobé a dlouhodobě půjčky.....	31
2.1.3 Bankovní finančně úvěrové obchody	32
2.1.4 Zajišťování úvěrových rizik.....	33
2.2 BANKOVNÍ DEPOZITNÍ PRODUKTY	35
2.2.1 Vklady na viděnou (na požádání)	35
2.2.2 Termínované vklady.....	36

2.2.3 Úsporné vklady	36
2.2.4 Depozitní certifikáty a směnky.....	37
2.2.5 Bankovní obligace.....	37
2.2.6 Stavební spoření.....	37
2.2.7 Hypoteční zástavní listy	37
2.3 PLATEBNĚ ZÚČTOVACÍ PRODUKTY	38
2.3.1 Šeky	38
2.3.2 Bankovní převody	39
2.3.3 Platební karty	39
2.3.4 Dokumentární akreditiv	40
2.3.5 Dokumentární inkaso	41
3 ČESKÁ SPOŘITELNA A.S.....	42
3.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE.....	42
3.1.1 Historie ČS.....	42
3.1.2 Finanční skupina České spořitelny.....	42
3.1.3 Základní statistické údaje.....	43
3.1.4 Aktuální akcionářská struktura	43
3.1.5 Aktuální rating.....	44
3.2 POSTAVENÍ ČS NA SOUČASNÉM TRHU.....	44
3.2.1 Česká spořitelna jako součást Erste Group.....	44
3.2.2 Finanční výsledky České spořitelny.....	46
3.3 KONKURENČNÍ PROSTŘEDÍ.....	48
3.3.1 Komerční banka a.s.	48
3.3.2 Československá obchodní banka a.s.....	49
3.3.3 Porovnání vybraných ukazatelů ČS, KB a ČSOB.....	50
4 BANKOVNÍ PRODUKTY ČS PRO PRÁVNICKÉ OSOBY.....	51
4.1 ÚVĚROVÉ PRODUKTY.....	51
4.1.1 Kontokorentní úvěr Profit	51
4.1.2 Leasing	52
4.1.3 Hypotéky.....	53
4.1.4 Ostatní úvěry	55
4.1.5 Výběr optimální varianty úvěru.....	56

4.2 DEPOZITNÍ PRODUKTY	58
4.2.1 Běžné účty.....	58
4.2.2 Balíčky depozitních produktů	59
4.2.3 Vkladové účty.....	60
4.2.4 Přímé bankovníctví	62
4.3 ZPROSTŘEDKOVÁNÍ PLATEBNÍHO STYKU	63
4.3.1 Tuzemský platební styk.....	63
4.3.2 Platební instrumenty	64
4.3.3 Elektronická fakturace	65
4.3.4 Zahraníční platební styk.....	65
4.3.5 Dokumentární platby	65
4.3.6 Bankovní záruka vydaná ČS.....	66
5 KOMPARACE S KONKURENČNÍMI PRODUKTY	68
5.1 PRODUKTY KOMERČNÍ BANKY	68
5.2 PRODUKTY ČSOB	71
5.3 VZÁJEMNÉ POROVNÁNÍ PRODUKTŮ ČS, KB A ČSOB	73
5.3.1 Vzájemné porovnání depozitních produktů.....	74
5.3.2 Vzájemné porovnání úvěrových produktů.....	78
5.4 VÝSLEDKY KOMPARACE PRODUKTŮ ČS S KB A ČSOB	81
6 ZÁVĚR	83
7 POUŽITÁ LITERATURA.....	84

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1 - VÝVOJ POČTU BANK OD ROKU 2006-2009 PODLE VLASTNICTVÍ.....	28
TABULKA 2 - PŘEHLED KRÁTKODOBÝCH BANKOVNÍCH ÚVĚRŮ	30
TABULKA 3 - ZÁKLADNÍ TYPY ÚVĚROVÉHO ZAJIŠTĚNÍ.....	34
TABULKA 4 - ZÁKLADNÍ FAKTA O ČESKÉ SPOŘITELNĚ K 30.10.2009	43
TABULKA 5 - AKTUÁLNÍ AKCIONÁŘSKÁ STRUKTURA ČESKÉ SPOŘITELNY.....	43
TABULKA 6 - AKTUÁLNÍ RATING ČS.....	44
TABULKA 7 - VYBRANÉ POLOŽKY VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY ERSTE GROUP ZA LEDEN-ČERVEN 2008 A 2009.....	45
TABULKA 8 - RATINGOVÉ HODNOCENÍ ERSTE GROUP V ROCE 2009	45
TABULKA 9 - VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI 2008-2009 V %.....	46
TABULKA 10 - POROVNÁNÍ VYBRANÝCH DAT A FINANČNÍCH UKAZATELŮ ČS, KB A ČSOB.....	50
TABULKA 11 - PÁSMOVÉ ÚROČENÍ PROGRAMU PROFIT A PROFIT LIGHT KE DNI 3. 3. 2010.....	60
TABULKA 12 - ROČNÍ ÚROKOVÉ SAZBY V % U VKLADOVÝCH ÚČTU ČS KE DNI 3. 3. 2010	61
TABULKA 13 - BALÍČKY SLUŽEB K BĚŽNÉMU ÚČTU KOMERČNÍ BANKY	69
TABULKA 14 - PŘEHLED MĚSÍČNÍCH POPLATKŮ DROBNÉHO ŽIVNOSTNÍKA U ČS, KB A ČSOB .	75
TABULKA 15 - PŘEHLED MĚSÍČNÍCH POPLATKŮ MALÉHO PODNIKU U ČS, KB A ČSOB	76
TABULKA 16 - PŘEHLED MĚSÍČNÍCH POPLATKŮ STŘEDNÍHO PODNIKU U ČS, KB A ČSOB	77
TABULKA 17 - POROVNÁNÍ POPLATKŮ KONTOKORENTNÍHO ÚVĚRU 100 000 Kč U ČS, KB A ČSOB.....	79
TABULKA 18 - POROVNÁNÍ POPLATKŮ JEDNORÁZOVÉHO ÚVĚRU VE VÝŠI 500 000 Kč U ČS, KB A ČSOB	80
TABULKA 19 - POROVNÁNÍ POPLATKŮ HYPOTEČNÍHO ÚVĚRU 4 000 000 Kč U ČS, KB A ČSOB	80

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBRÁZEK 1 - BANKOVNÍ SYSTÉM A JEHO OKOLÍ	13
OBRÁZEK 2 - FUNKCE CENTRÁLNÍ BANKY V TRŽNÍ EKONOMICE V SOUČASNOSTI	16
OBRÁZEK 4 - PRŮBĚH POUŽITÍ AKREDITIVU.....	41
OBRÁZEK 5 - PRŮBĚH DOKUMENTÁRNÍHO INKASA	41
OBRÁZEK 6 - SCHÉMA VÝBĚRU OPTIMÁLNÍ VARIANTY ÚVĚRU	57

SEZNAM ZKRATEK

ČNB - Česká národní banka

ČS - Česká spořitelna a.s.

ČSOB - Československá obchodní banka a.s.

ČR - Česká republika

PZSUN - platební a zúčtovací styk univerzální

KB - Komerční banka a.s.

ÚVOD

Diplomová práce se zabývá bankovními produkty poskytované Českou spořitelnou, konkrétně bankovními produkty, které jsou určené pro podnikatele a malé a střední firmy.

V současné době představují banky významnou roli nejen v podnikatelském prostředí, ale i v ekonomickém světě každého z nás. Hlavní úloha bank pro fyzické a právnické osoby spočívá v přerozdělování finančních prostředků. Přebytečné úspory jednoho subjektu se dostávají k subjektu deficitnímu, k subjektu, kterému finance chybí. Peníze tak putují tam, kde budou efektivně využity. V neposlední řadě zabezpečují banky bezhotovostní platební styk.

Tyto služby bank vytvářejí pro podnikatele prostředí, ve kterém mohou uskutečňovat své podnikatelské aktivity bez toho, aniž by v tuto chvíli disponovali potřebnou sumou peněz. To je významné pro hospodářství celé České republiky, jelikož tím pomáhají realizovat podnikatelské záměry, díky nimž se rozvíjí na českém trhu vlastní síť malého a středního podnikání. Realizace platebního styku přináší usnadnění a zrychlení úhrady pohledávek a závazků, čímž se zvyšuje platební schopnost všech dotčených subjektů.

K výběru tohoto tématu pro diplomovou práci vedla především nepostradatelná úloha bank v podnikatelském sektoru a nedostatečné informace o bankovním prostředí u malých a středních podnikatelů.

Hlavním cílem práce je zprůhlednit podnikatelům a malým a středním podnikům možnost využívání bankovních služeb v rámci jejich podnikání, především služeb České spořitelny, dále popsat fungování jednotlivých bankovních produktů a zmapovat přístupy dalších českých bank k jejich poskytování. K tomu vedou tyto dílčí kroky:

- teoretické vymezení základních pojmů týkajících se bankovního systému a bankovních produktů,
- popis produktů České spořitelny a představení banky,
- komparace produktů ČS pro právnické osoby s vybranými konkurenty na bankovním trhu a to s Komerční bankou a Československou obchodní bankou z pohledu výhodnosti pro klienta,
- navrhnout možná opatření pro zvýšení konkurenceschopnosti produktů ČS pro právnické osoby a opatření k jejich zatraktivnění pro klienty.

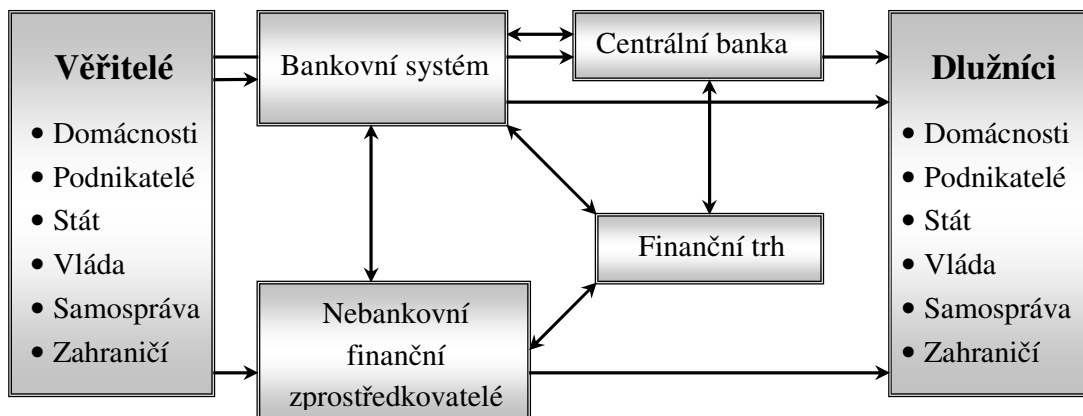
K řešení hlavní problematiky je využito metod popisu a komparace, přičemž zdrojová data jsou čerpána především z interních zdrojů České spořitelny a internetových stránek jednotlivých bank.

1 Bankovní systém

Bankovníctví hraje významnou roli při utváření ekonomické situace v daném státě. V každé ekonomice existují subjekty, které mají volné finanční prostředky. Takový subjekt nespotřebuje celý svůj příjem, ale jistou část si odkládá jako úspory. Na druhé straně jsou subjekty, kterým peněžní prostředky scházejí. Banky shromažďují dočasně volné peněžní zdroje přebytkových subjektů a redistribuuují je k subjektům nedostatkovým, jsou to tedy instituce, mezi jejichž hlavní činnosti patří operace a obchody s penězi. [2]

1.1 Bankovní systém a jeho uspořádání

Bankovní systém je otevřený systém ve vzájemném vztahu se svým okolím.

Obrázek 1 – Bankovní systém a jeho okolí

Zdroj: Revenda, *Centrální bankovníctví*

Bankovní systém je tvořen centrální bankou, souhrnem všech bank působících v dané zemi, vztahy mezi nimi i vztahy k okolí. Okolí bankovního systému je tvořeno subjekty s volnými peněžními prostředky (věřitelé) a subjekty s nedostatkem peněžních prostředků (dlužníci), dále také ostatními nebankovními finančními zprostředkovateli a finančním trhem.

Fungování bankovního systému je ovlivněno ekonomickým prostředím v dané zemi. Bankovní systém může být uspořádán na různých principech, jako jednostupňový či dvoustupňový nebo model univerzálního bankovníctví či odděleného bankovníctví. [3]

1.1.1 Jednostupňový a dvoustupňový systém

Rozlišení bankovního systému na základě tohoto principu přihlíží k tomu, zda je centrální banka institucionálně oddělena se svými makroekonomickými funkcemi od obchodních bank. Moderní bankovní systémy v tržním hospodářství jsou založené na dvoustupňovém principu. Což znamená, že makroekonomická funkce zabezpečená centrální bankou je oddělena od mikroekonomické funkce, která spadá pod komerční banky. Centrální banka má tak za úkol zabezpečit měnovou stabilitu a komerční banky provádějí svou činnost na ziskovém principu [3]. Dvoustupňový systém je oproti jednostupňovému také charakteristický vyšším počtem obchodních a dalších bank.

Jednostupňový bankovní systém historicky předchází dvoustupňovému systému, vyskytoval se, a stále se vyskytuje, v netržních ekonomikách. Všechny operace provádí jediná „centrální banka“. Často zde působí ještě další banky. Ty však mají velmi úzký rozsah činnosti, představují spíše specializované pobočky centrální banky. Ta na ně rozepisuje úkoly a plány. Hlavním cílem těchto bank tedy není tvorba zisku, ale splnění ukazatelů zadaných plánem. I centrální banka však zaujímá spíše pasivní postavení, její činnost je řízena plánem (obvykle měnovým), který představuje zájmy politické bez ohledu na potřeby ekonomiky. Už z toho vyplývá, že jednostupňový bankovní systém nebyl příliš efektivní. [2]

1.1.2 Univerzální a specializované bankovní systémy

Ve dvoustupňovém bankovním systému se objevuje otázka univerzalizace nebo specializace. V rámci univerzalizace dochází ke kapitálovému propojování bank. Fúze a akvizice mohou posílit konkurenceschopnost zúčastněných bank a následně možné ozdravení bankovního systému. Současně tím ale zesilují oligopolní tendence v bankovníctví.

Naopak specializace bank představuje určité specifické zaměření banky, což může vést k vyšší kvalitě poskytovaných služeb, ale naopak také k nižší konkurenceschopnosti. Banky se mohou specializovat především podle poskytovaných bankovních služeb a nabízených produktů nebo podle klientely. Výjimečně se objevuje i specializace teritoriální nebo sektorová.

Pod pojmem specializace se objevuje i téma oddělení obchodního a investičního bankovníctví, což je v některých zemích povinné ze zákona (např. USA). V zemích Evropské unie oddělení obchodního a investičního bankovníctví v současnosti neexistuje. Banky v EU jsou v tomto smyslu univerzální. Pokud se specializují na určité bankovní služby, je to na základě jejich rozhodnutí, nikoliv důsledkem zákonné úpravy. [2]

1.2 Centrální banka

Centrální banka je vymezena třemi definičními znaky. Ty říkají, že centrální banka je instituce, která [2]:

- má emisní monopol na hotovostní peníze,
- provádí měnovou politiku,
- reguluje bankovní systém.

Příčemž právě emise hotovostních peněz je prioritní znak centrální banky, který ji vyčleňuje od obchodních bank. Další dva znaky získaly centrální banky většinou později. [2]

1.2.1 Vznik centrálních bank

Centrální banky jsou oproti obchodním bankám relativně mladé. První vznikly v 17. století. První centrální banky v dnešní podobě začínají vystupovat od poloviny 19. století. Za nejstarší důvody pro jejich vznik lze označit finanční zájmy vlády (panovníka) mít vlastní banku, která kdykoliv doplní chybějící zdroje ve státní pokladně, a zájmy soustředit veškeré pohyby finančních prostředků, které se týkají státní pokladny, do vlastní instituce. Hlavním úkolem nejstarších centrálních bank tedy bylo *vedení účtu pro vládu a úvěrování státních financí*. Takové úvěrování státu vedlo k rychlému zvyšování množství peněz v oběhu a tím i k rozvratu státních financí. V současnosti jsou centrální banky ve většině tržních ekonomik samostatnými institucemi nezávislé na rozhodnutí vlády. [2]

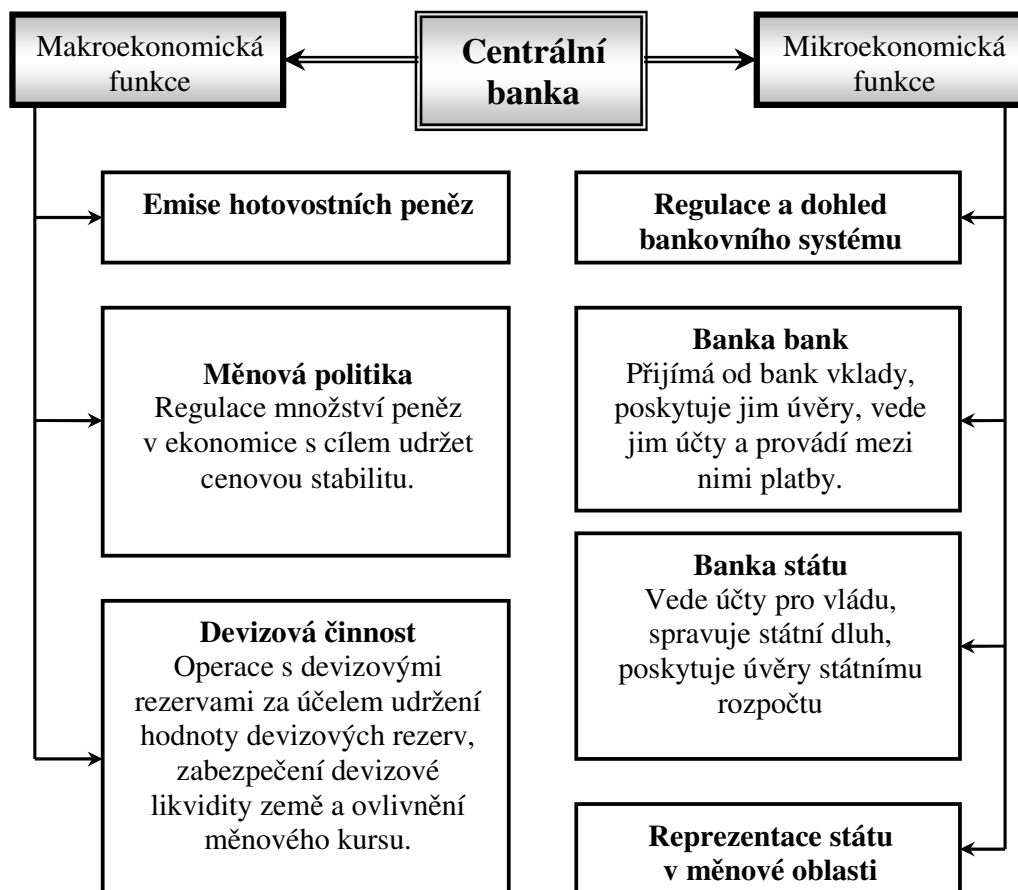
Původní hlavní důvody vzniku centrálních bank se s ekonomickým, společenským a politickým vývojem postupně měnily směrem k ekonomicky racionálnějšímu důvodu. Vzniká prioritní definiční znak centrální banky, a to *centralizace emise hotovostních peněz*. [2]

Za první centrální banku na našem území, lze považovat centrální banku vzniklou na tehdejší území Rakousko-Uherské monarchie – *Privilegovaná Rakouská národní banka*. Vznikla jako soukromá akciová společnost k 1. 6. 1816 a rok později získala emisní monopol na území Rakouska. Ve skutečnosti se však výhradním emitentem nestala, protože ve značném rozsahu emitovalo hotovostní peníze i ministerstvo financí. V roce 1867 se bankovky Privilegované Rakouské národní banky začaly přijímat i v Uhersku a v roce 1878 byla založena nová centrální banka *Rakousko-Uherská banka*. [2]

1.2.2 Funkce centrální banky

Funkce centrální banky lze shrnout do dvou širokých oblastí, a to na mikroekonomickou a makroekonomickou funkci. Makroekonomickou funkcí se rozumí především provádění měnové politiky, emise hotovostních peněz a operace s devizovými prostředky. Mikroekonomickou funkcí se rozumí regulace a dohled nad bankovním systémem, platební styk (banka bank) a také postavení jako banky státu a reprezentant státu v zahraničí v měnové oblasti. Hlavním cílem centrální banky při naplňování makroekonomické funkce je stabilní měnový vývoj a u mikroekonomické funkce bezpečnost, efektivnost, spolehlivost a důvěryhodnost bankovního systému v zemi. [2]

Přehled funkcí znázorňuje následující obrázek:

Obrázek 2 - Funkce centrální banky v tržní ekonomice v současnosti

Zdroj: Revenda, *Centrální bankovníctví*

1.2.3 Regulace a dohled bankovního systému

Od 80. let 20. století se začínají prosazovat tři základní vývojové tendence v oblasti regulace a dohledu bankovních systémů - deregulace, harmonizace pravidel a koordinace bankovních předpisů. [2]

Deregulace představuje snižování míry regulace, změkčování pravidel bankovní činnosti a nahrazování administrativních pravidel tržní regulací, jde například o omezování pomoci ohroženým bankám úvěry od centrální banky. Deregulace rovněž znamená zaměření centrální banky především na stanovení a kontrolu základních vstupních pravidel a pravidel bankovní činnosti, projevem je větší tlak na systémy vnitřní kontroly každé banky. Deregulace se zároveň netýká žádné oblasti bankovníctví. Například oblast boje proti praní špinavých peněz nebo kapitálové požadavky jsou oblasti pod přísnější regulací. [2]

Harmonizace pravidel činnosti bank se projevuje zejména v oblasti požadavků na bankovní kapitál a jejími konkrétními výsledky jsou mezinárodní dohody. Harmonizace je také jednou ze základních podmínek životaschopnosti a funkčnosti Evropské unie. [2]

Koordinace mezi příslušnými institucemi navazuje na harmonizaci. Jde především o sladování pravidel proti praní špinavých peněz a pravidel pojištění vkladů, harmonizaci předpisů v oblasti investic do cenných papírů, vymezení přesných pravidel regulace a dohledu mimobilančních operací, formulování základních pravidel činnosti a možností dohledu nad tzv. „cyberbankami“, které jsou čistě elektronické, atd. [2]

Vstup do bankovníctví

Pro vstup do bankovního systému dané země musí centrální banky přidělit obchodní bance bankovní licenci. Tu může přidělit pouze tehdy, když obchodní banka splní vstupní podmínky. Žádný zájemce o podnikání v bankovníctví nemůže bez bankovní licence vystupovat a vyvíjet činnost jako banka. Po získání bankovní licence se v názvu dané instituce musí objevit termín „banka“ nebo jeho modifikace jako „spořitelna“, „bankovní dům“, apod. Naopak, žádné instituce bez bankovní licence nesmějí tyto termíny ve svých názvech užívat.

Vstupní podmínky v obecné podobě jsou ve vyspělých zemích v zásadě shodné a případné rozdíly se projevují v jejich konkrétní náplni. Jsou definované v zákonné podobě, konkrétní náplň se liší v závislosti na druhu banky. [2]

Základní povinnosti bank

Získáním bankovní licence se na příslušnou banku začínají vztahovat další povinnosti. Kontrola jejich dodržování je hlavní náplní činnosti příslušné instituce dohledu. Konkrétní základní povinnosti (Revenda, 2001), zachycuje následující tabulka.

Tabulka 1 - Základní povinnosti bank

Přiměřenost kapitálu	$\text{Ukazatel Cooke-Ratio} = \frac{\text{Tier1} + \text{Tier2} + \text{Tier3}}{\text{RVA} + \text{MBP} + \text{KTR}}^1$
Přiměřenost likvidity	<i>Krátkodobá likvidita</i> = Krátkodobá aktiva/Krátkodobá pasiva <i>Střednědobá likvidita</i> = Střednědobá aktiva/Střednědobá pasiva <i>Dlouhodobá likvidita</i> = Dlouhodobá aktiva/Dlouhodobá pasiva <i>Struktury aktiv</i> = Rychle likvidní aktiva/Aktiva celkem
Úvěrová angažovanost	<i>Limit pohledávek</i> a mimobilančních položek vůči jednomu dlužníkovi – obvykle nesmí přesáhnout 25% kapitálu banky, banka musí pravidelně informovat instituci dohledu o dlužnících s úvěry ve výši 10-25% kapitálu banky.
Poskytování informací	Banka musí zasílat instituci dohledu: <i>dekádně</i> kompletní a podrobné údaje o všech bilančních a mimobilančních položkách (pro výpočet povinných minimálních rezerv) <i>měsíčně</i> a <i>čtvrtletně</i> konsolidovanou bilanci a výkaz zisku a ztrát <i>ročně</i> výroční zprávu.
Pravidla ochrany před nelegálními praktikami	Mezi hlavní <i>druhy nelegálních praktik</i> se řadí praní špinavých peněz, obchodování s důvěrnými informacemi a podvody ze strany členů vedení a akcionářů bank.
Regulace finančních derivátů	<i>„pákový efekt“</i> – s minimálním kapitálem lze provádět objemově rozsáhlé spekulativní obchody Zpracování rizik spojených s těmito obchody do pravidel kapitálové přiměřenosti a stanovit závazné postupy měření těchto rizik.

Zdroj: Vlastní

¹ Tier 1 – Vlastní kapitál

Tier 2 - Dodatkový kapitál (Všeobecné rezervy na krytí ztrát do výše 1,25% RVA, Rezervy z přehodnocených fixních aktiv, hybridní kapitálové instrumenty, Termínovaný podřízený dluh do výše 50% vlastního kapitálu

Tier 3 – Krátkodobý podřízený dluh

RVA – rizikově vážená aktiva, MBP – úvěrové ekvivalenty podrozvahových položek, KTR – požadované krytí tržního rizika kapitálem

Povinné pojištění vkladů

Peněžní úspory v bankovním sektoru mají nezastupitelnou roli pro rozvoj tržní ekonomiky. V bankovním systému však existuje poměrně značná míra informační asymetrie, jednotliví vkladatelé nemají dostatek informací ani znalostí nutných ke kvalifikovanému posouzení kvality banky. Proto je jednou ze součástí systémů regulace a dohledu bank ve vyspělých tržních ekonomikách povinné pojištění vkladů v bankách prostřednictvím státní pojišťovny nebo státního pojistného fondu, které částečně nebo zcela hradí případnou ztrátu vkladatele v případě likvidace banky. [2] V současné době jsou bankovní vklady v České republice pojištěny do výše 50 000 EUR v souladu s pravidly Evropské Unie.

Základní cíle povinného pojištění vkladů jsou [2]:

- v případě úpadku banky částečně či plně kompenzovat ztráty vkladatelů, na jejichž vklady se pojištění vztahuje,
- zvyšovat důvěryhodnost a konkurenční schopnost bank ve srovnání s nebankovními institucemi.

Věřitel poslední instance

Věřitele poslední instance vykonává banka bank, centrální banka. Má za úkol za určitých podmínek pomoci bankám z problémů ve chvíli, kdy již nemohou získat chybějící prostředky ani na mezibankovním trhu. Jedná se především o úvěrovou pomoc, ale může jít například i o nenávratné poskytnutí prostředků, které je však často spojeno s odkupem banky a jejím následným prodejem. Za určitých podmínek může přijít pomoc i od státu. [2]

Koncept věřitele poslední instance by podle Waltera Bagehota (1826-1877) měl být založen na následujících pěti zásadách [2]:

- jediným věřitelem poslední instance je centrální banka,
- centrální banka by měla poskytovat nouzový úvěr pouze dočasně nelikvidní bance, měl by být krátkodobý a neměl by limitovat běžné diskontování úvěrování bank,
- nouzový úvěr musí být úročen sazbou vyšší než je tržní úroková sazba,
- výše uvedené zásady musejí být oznámeny předem a přísně dodržovány i během bankovní krize,
- nesolventní banky by měly být prodány za tržní cenu nebo likvidovány, případné ztráty musejí být kryty především akcionáři.

Regulace a dohled mezinárodně působících bank

V současném globalizovaném světě se na bankovním trhu objevují tzv. multinacionální instituce, bankovní kolosy s obrovskou výší kapitálu a aktiv a často také s větším počtem sídel ve více zemích. Zesiluje se tlak na vzájemnou koordinaci a harmonizaci pravidel pro takové instituce. [2]

Hlavní otázkou je, kdo má nad těmito institucemi zabezpečovat dohled. V zemích Evropské unie se preferuje *princip domovské země*. Podle tohoto principu dohled vykonává především instituce té země, kde má daná banka nebo bankovní holdingová společnost hlavní sídlo. [2]

1.3 Obchodní banky

Banky jsou ve své podstatě podnikatelskými subjekty, čili jako ostatní podniky, jejich hlavním cílem je vytvářet zisk. Od jiných podniků mají však banky významná specifika, která se projevují v jejich postavení a významu na trhu i v odlišných pravidlech pro jejich podnikání. [3]

K vymezení banky je třeba přistupovat ze dvou hledisek [3]:

- z **funkčního hlediska** bývá banka charakterizována jako druh finančního zprostředkovatele, jehož hlavní činností je zprostředkování pohybu finančních prostředků mezi jednotlivým ekonomickými subjekty,
- z **právního hlediska** musí banka v ČR splňovat následující kritéria:

Jde o právnické osoby se sídlem v ČR, založené jako akciové společnosti.

Přijímají vklady od veřejnosti.

Poskytují úvěry.

Mají přidělenou licenci od České národní banky.

1.3.1 Základní funkce bank

Banky plní celou řadu funkcí. Za základní tři se však označují funkce finančního zprostředkování, emise bezhotovostních peněz a provádění bezhotovostního platebního styku.

Finanční zprostředkování je prováděno na základě ziskového principu. Banky se tak snaží umisťovat získaný kapitál tam, kde přináší při dané míře rizika nejvyšší zhodnocení. Přelévají se tak peněžní prostředky do těch oborů či podniků, kde je jejich zhodnocení nejefektivnější. [3]

Emisi bezhotovostních peněz provádí banky prostřednictvím přijímání vkladů a poskytování úvěrů. Banka peníze, které jsou uloženy na účtech, použije k úvěrovým účelům. Dlužník půjčené peníze použije k zaplacení nějakých svých závazků. Nový příjemce získané peníze znovu uloží na účtu a zde je banka může opět použít k poskytnutí úvěru. [3]

Provádění bezhotovostního platebního styku spočívá v tom, že banky provádějí vzájemné platby mezi svými klienty pouhým účetním převodem bez potřeby převodu hotovostních peněz. [3]

1.3.2 Druhy bank

Jak bylo uvedeno výše, bankovní systém v moderní tržní ekonomice je tvořen centrální bankou a určitým počtem ostatní bank. Ty mohou být univerzální nebo se mohou různě členit, např. podle poskytovaných bankovních produktů, velikosti, územní působnosti nebo podle klientely.

Mezi základní duhy bank se řadí: obchodní banky, spořitelny, úvěrová družstva, hypotekární ústavy, splátkové banky, investiční banky a banky se speciálními funkcemi. [1]

Obchodní banky

Původně byly obchodní banky podniky, jejichž podstatnou část klientely tvoří velké a střední podniky, postupem času se rozšířila bankovní klientela a obchodní banky začali poskytovat své služby i soukromým osobám, malým podnikům, státu a ostatním subjektům. Svým klientům obchodní banky poskytují všechny bankovní služby. Zejména však nakupují krátkodobé vklady a prodávají krátkodobé úvěry, zprostředkují platební styk a na základě přijímaných vkladů a poskytovaných úvěrů vytvářejí účetní peníze. [1]

Spořitelny a spořitelní žirocentrály

Spořitelny představují starší článek bankovní soustavy. Věnují zvláštní pozornost soustředování úspor obyvatelstva a poskytováním dlouhodobých půjček obyvatelstvu, samosprávným celkům a státu. Z hlediska techniky ukládání úspor převládají vkladní knížky, termínované vklady a vkladové listy. Úvěry byly dlouhodobé a zaměřené na bytové výstavby a na malé a střední průmyslové úvěry zajišťované hypotékami.

Samostatný typ spořitelny představuje stavební spořitelna. Zřizování a činnost stavebních spořitelen jsou upravovány samostatnými zákony. Tyto spořitelny soustřeďují

účelové úspory na řešení bytových potřeb občanů, které jsou státem podporovány. Na druhou stranu poskytují výhodné úvěry podmíněné použitím na bytové účely. [1]

Úvěrová družstva

Úvěrová družstva jsou podniky s neuzavřeným počtem členů, které provozováním úvěrových obchodů ve prospěch svých zakladatelů sledují podporu jejich hospodaření. Vznikla z důvodu umožnit občanům a drobným podnikatelům přístup k úvěrům. Úvěrová činnost se přitom uskutečňuje na principu svépomoci. [1]

Hypoteční banky

Hypoteční banky jsou specializované podniky, jejichž hlavním úvěrovým obchodem je poskytování dlouhodobých půjček proti zajištění nemovitým majetkem. Z povahy hypotečního úvěru vyplývá, že banka musí disponovat dlouhodobými peněžními zdroji jakými jsou: vlastní kapitál, úsporné vklady, vklady od jiných peněžních ústavů a dlouhodobé půjčky získané emisí dlužních úpisů (obligací) a zástavních listů. [1]

Splátkové banky

Splátkové banky se specializují na poskytování spotřebních půjček obyvatelstvu někdy i menším podnikatelům. Rozhodujícím zdrojem jsou u těchto bank úvěry od ostatních bank, dále také vklady obyvatelstva a vkladové listy. Tento typ bank se u nás nevyskytoval. [1]

Investiční banky

Investiční banky jsou podniky, které nakupují od veřejnosti, jiných bank a dalších účastníků finančního trhu dlouhodobé vklady, emitují dluhopisy a takto shromážděné zdroje umisťují do střednědobých a dlouhodobých půjček podnikům. Tento typ bank se u nás nevyskytoval. [1]

Banky se speciálními funkcemi

Mezi tyto banky se řadí takové, které není možné začlenit do výše uvedených druhů. Jde o banky provozující zvláštní bankovní obchody, vznikají na podkladě samostatného zákona či nižší právní normy. Může jít o banky, které podporují některé speciální oblasti úvěru, jako export, hospodářská spolupráce s rozvojovými zeměmi, plnění veřejných programů, atd. [1]

1.3.3 Bilance banky

Podobně jako u jiných podniků podává základní informace o úspěšnosti a plnění cílů banky bankovní rozvaha neboli bilance. Zde je na první pohled patrná struktura majetku a způsob jeho financování. Majetek nebo také aktiva ukazují levá strana bilance, na pravé straně jsou zachyceny zdroje financování, čili pasiva. Každá bilance musí být účetně vždy vyrovnaná, to znamená, že musí platit: **celková aktiva = celková pasiva**

Tabulka 2 – Obecná struktura bilance obchodní banky

Aktiva banky		Pasiva banky	
nejlikvidnější- povinné a dobrovolné	Vklady a úvěry u ČNB Kdykoliv splatné pohledávky u centrální banky.	Zdroje od ČNB Úvěry poskytnuté ČNB.	Cizí zdroje
	Pokladní hotovost Hotovostní peníze, včetně bankovek a mincí v cizí měně.	Vklady a úvěry od bank Zdroje přijaté od jiných bank.	
Vklady a úvěry u bank Pohledávky nemající formu cenného papíru. Jde především o obchody související s prováděním platebního styku.		Přijaté vklady Zdroje od nebankovních klientů, jsou zde vykazovány i zdroje získané emisí různých forem vkladových certifikátů.	
Státní pokladniční poukázky Velmi likvidní a bezrizikové cenné papíry.		Emise obligací Závazky z emitovaných dluhových CP.	
Poskytnuté úvěry Pohledávky za klienty, kromě pohledávek vzniklých na základě cenných papírů		Rezervy Zdroje vytvářené na vrub nákladů ke krytí ztrát.	
Cenné papíry k obchodování Dluhopisy a majetkové cenné papíry v držení do 1 roku.		Rezervní a ostatní fondy ze zisku Fondy tvořené ze zdaněného zisku banky	
Dlouhodobé finanční investice		Kapitálové fondy (ážiiový fond)	
Hmotný a nehmotný majetek		Základní kapitál	
		Nerozdělený zisk	

Zdroj: Revenda, *Peněžní ekonomie a bankovníctví*

Vlastní kapitál

Z kvalitativního hlediska lze vlastní kapitál charakterizovat jako zdroje, které vkládají majitelé (akcionáři) do banky při jejím založení, nebo které byly vytvořeny činností banky a byly v ní ponechány. Z kvantitativního hlediska je to rozdíl mezi celkovou výší aktiv a závazků (cizích zdrojů). [3]

Kapitál plní v bance řadu důležitých funkcí, za ty nejvýznamnější lze považovat [3]:

- zdroj k refinancování aktivních obchodů banky,
- krytí ztrát, které vznikají bance v důsledku nedobytných pohledávek nebo poklesu tržní hodnoty aktiv,
- ohraničení rozsahu obchodů banky za účelem zamezení neúměrného snižování podílu vlastního kapitálu na celkových aktivech,
- ukazatel kapitálové síly.

Kapitál banky je možné vytvářet dvěma způsoby. Externí tvorba kapitálu znamená, že se kapitál vytváří od investorů, kteří zakupují nově emitované akcie. Ve výši odpovídající nominální hodnotě akcií se potom zvyšuje základní kapitál. Částka, o kterou popřípadě emisní kurs převyšuje nominální hodnotu, jde do áriového fondu. Interní tvorba kapitálu znamená, že se kapitál tvoří uvnitř banky z vytvořeného zisku. [3]

1.3.4 Bankovní rizika

Při provádění obchodů jsou vystaveny banky řadě různých rizik. Jejich správná identifikace, měření a řízení patří k jedné ze základních podmínek efektivní činnosti bank. [3] Mezi základní bankovní rizika patří:

Úvěrové riziko

Úvěrové riziko spočívá v určité pravděpodobnosti toho, že obchodní partner či klient nedodrží sjednané podmínky finanční transakce a bance tím vznikne finanční ztráta. Jde o důsledek platební neschopnosti nebo platební nevůle dlužníků splatit své závazky vůči bance. Úvěrové riziko může vzniknout z interních příčin jako chybné rozhodnutí banky o alokaci aktiv nebo z externích příčin jako celkový vývoj ekonomické situace. [3]

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá ze změn tržních úrokových sazeb a jejich dopadu na zisk. Výše rizika závisí na citlivosti aktiv a pasiv na změny úrokových sazeb. Tato citlivost by měla

být vyrovnána. Minimalizovat toto riziko lze pomocí termínových obchodů (swapů, futurem, FRA, opcí). [3]

Měnové riziko

Měnové riziko je podobné úrokovému riziku. Vyplývá ze změn měnových kursů a jeho výše závisí na struktuře aktiv a pasiv. Je obecně tím vyšší, čím vyšší část aktiv je refinancována pasivy v jiné měně. [3]

Likviditní riziko

Likviditou rozumíme schopnost banky dostat v každém okamžiku svým splatným závazkům, zejména schopnosti kdykoliv vyplatit v požadované formě splatné vklady klientů, resp. převést platbu z účtu podle příkazu klienta. K zabezpečení trvalé likvidity musí mít banka pohotovostní zdroje likvidity. To znamená, mít na straně aktiv portfolio s dostatkem likvidních prostředků a na straně pasiv takové instrumenty, pomocí nichž, můžeme okamžitě likvidní prostředky získat (např. dohodnuté úvěry s jinými bankami). [3]

Kapitálové riziko

Kapitálové riziko neboli riziko nesolventnosti spočívá v tom, že výše závazků v tržním vyjádření je větší než tržní hodnota veškerých aktiv. Banka musí udržovat takovou výši vlastního kapitálu, která by tuto situaci vyloučila. [3]

1.4 Bankovní systém v ČR

Než dospěl bankovní systém na našem území dnešní podoby, prošel řadou změn. Tyto změny korespondovaly se změnami v politické situaci naší země.

1.4.1 Československá republika 1918-1939

Do vzniku 1. republiky bylo naše území součástí Rakouska-Uherska, zákonem z 25. února 1918, o peněžní reformě, proběhla tzv. měnová odluka, během které došlo k postupnému stažení peněz platných na území Rakousko-Uherska a zavedení nové měny, československé koruny. [2]

V letech 1919-1926 funkce centrální banky zabezpečoval Bankovní úřad ministerstva financí, mezi jeho základní úkoly patřily správa domácího peněžního oběhu, zabezpečování devizové činnosti státu, správa státního dluhu a soustředování zlatých rezerv státu. V roce 1926 byla založena Národní banka československá, ta měla emisní monopol a prováděla měnovou politiku, nesměla úvěrovat stát. [2]

V oblasti obchodních bank docházelo v letech 1918-1919 k převzetí soustavy obchodních bank Rakousko-Uherska, tato činnost se nazývala repatriace. V roce 1938 existovalo v ČSR přes 2000 bank, hlavně specializovaných, téměř všechny byly spořitelny. [4]

1.4.2 Období protektorátu 1939-1945

V období protektorátu byla banka pod názvem Národní banka pro Čechy a Moravu podřízena Německu a do jejího čela byl postaven říšský zmocněnec. Zákonným oběživem se vedle české koruny stala říšská marka. Česká měna se výrazně znehodnotovala nadměrnými emisemi pro krytí výdajů německých okupantů. [2]

Ostatní finanční instituce musely část kapitálu ukládat do státních cenných papírů. Postupně byl celý bankovní systém pod německým vlivem. [4]

1.4.3 Československá republika 1945-1960

Po osvobození byla 1. června 1945 obnovena činnost Národní banky československé a k 1. listopadu 1945 znovu zavedena československá měna. V roce 1950, po přechodu na centrálně plánovanou ekonomiku v roce 1948, byla vybudována Státní banka československá, což vedlo k vytvoření jednostupňového bankovního systému. [2]

Státní banka československá plní funkce centrální banky, poskytuje provozní úvěry a provádí veškerý platební styk. Souběžně působí Investiční banka, Živnostenská banka, Československá obchodní banka, Česká státní spořitelna a Slovenská státní spořitelna. V roce 1958 převzala Státní banka československá i úvěrování investiční výstavby a odsunula tím význam Investiční banky. [4]

1.4.4 Československá socialistická republika 1960-1989

V bankovním systému nedochází k přílišným změnám. Hlavní úlohu zastává Státní banka československá, která direktivně řídí zbývající banky, ty plní funkce jejich specializovaných poboček. Jde o Českou státní spořitelnu, Slovenskou státní spořitelnu, Československou obchodní banku, Živnostenskou banku a Investiční banku.

V 80. letech 20.století začínají práce na bankovní reformě, jejímž hlavním cílem bylo vytvoření dvoustupňového bankovního systému. [2]

1.4.5 Česká a slovenská federativní republika 1990-1992

K 1. lednu došlo k oddělení emisní a úvěrové-obchodní činnosti centrální banky. Státní banka československá byla rozdělena na tři právně samostatné subjekty: Státní banka československá, jako centrální banka tržního typu (emisní činnost), Komerční banka Praha a Všeobecná úvěrová banka Bratislava (obě plní úvěrově-obchodní činnost). [2]

1.4.6 Bankovní systém v České republice od roku 1993

Změny v naší ekonomice směrem k tržnímu prostředí vedly k prudkému nárůstu počtu bankovních institucí, příčinou byla liberální politika centrální banky České národní banky (založena 1. 1. 1993) při stanovení podmínek a udělování bankovních licencí. Nejvyšší počet bank se vyskytoval v roce 1994-1995 s počtem 55.

1.4.7 Současný bankovní systém v České republice

V současnosti stojí v postavení centrální banky stále Česká národní banka a počet obchodních bank se ustálil. Přehled vývoje počtu bank zachycuje následující tabulka.

Tabulka 1 - Vývoj počtu bank od roku 2006-2009 podle vlastnictví

		31.12. 2006	31.12. 2007	31.12. 2008	31.3. 2009	31.6. 2009
Banky celkem k datu		37	37	37	37	37
Počet vzniklých subjektů		1	1	2	0	0
Počet zaniklých subjektů		0	1	2	0	0
Struktura bank podle vlastnictví						
Banky s rozhodující českou účastí	celkem	9	8	7	7	7
	se státní účastí	2	2	2	2	2
	s rozhodující českou účastí	7	6	5	5	5
Banky s rozhodující zahraniční účástí	celkem	28	29	30	30	30
	s rozhodující zahraniční účástí	15	15	14	14	14
	pobočky zahraničních bank	13	14	16	16	16

Zdroj: www.cnb.cz

Mezi největší banky na našem trhu se řadí Česká spořitelna, Komerční banka, Československá obchodní banka, Poštovní spořitelna, GE MoneyBank, Raiffeisenbank, UniCredit Bank, objevují se internetové banky jako například mBank.

2 Systematizace bankovních produktů

Bankovníctví patří do sféry služeb. Jednotlivé služby, které banka svým klientům nabízí, se nazývají bankovní produkty. I přes jejich vzájemnou odlišnost existují společné rysy všech bankovních produktů [3]:

- nemateriální charakter – z čehož vyplývá, že nejsou skladovatelné, jsou abstraktní a nejsou patentovatelné,
- dualismus – vyjadřuje, že jednotlivé produkty jsou spojením hodnotové stránky čili jeho finančním objemem) a věcné stránky (počet jednotlivých produktů),
- vzájemná propojenost a podmíněnost – vyplývá z podstaty produktů, kdy jeden nemůže fungovat bez druhého.

Bankovní produkty lze členit podle klasického přístupu na aktivní bankovní obchody (obchody, které se odrážejí v aktivech bilance banky-banka v pozici věřitele), pasivní bankovní obchody (obchody odrážející se v pasivech bilance banky-banka v pozici dlužníka) a neutrální obchody (banka nevystupuje ani ve věřitelském ani v dlužnickém postavení, vykazují se v podrozvaze). [3]

Moderní přístup systematizace bankovních produktů člení bankovní produkty podle funkce (účelu) na úvěrové, depozitní a platebně zúčtovací produkty. [3]

2.1 Úvěrové produkty

Poskytování úvěrů a další formy financování patří mezi nejdůležitější obchody komerčních bank. Bankovní produkty, jejichž prostřednictvím banky kryjí finanční potřeby svých klientů lze rozdělit do tří základních skupin [3]:

- *peněžní úvěry* – kdy banka poskytuje skutečné likvidní peníze, v hotovosti i bezhotovostní, jde o účelové provozní úvěry, investiční úvěry, kontokorentní úvěry, eskontní, hypoteční a spotřební,
- *závazkové úvěry a záruky* – neznamenají pro klienta bezprostřední získání likvidních prostředků, banka se pouze v určité formě zaručuje splnit závazek za svého klienta, jde zejména o akceptační úvěr, avalový úvěr a různé druhy bankovních záruk,
- *alternativní formy financování* – tyto produkty umožňují klientům získat finanční prostředky za určitých specifických podmínek, k nejvýznamnějším patří faktoring a forfaiting.

2.1.1 Bankovní krátkodobé úvěry a půjčky

Mezi krátkodobé úvěry se řadí úvěry se splatností do 12 měsíců, patří mezi ně kontokorentní, směnečné, lombardní a ostatní úvěry. Jejich základní charakteristiku (Polidar, 1999) zachycuje následující tabulka.

Tabulka 2 - Přehled krátkodobých bankovních úvěrů

Typ úvěru		Základní charakteristika
Kontokorentní úvěr		<ul style="list-style-type: none"> § úvěr v pohyblivé výši poskytovaný klientovi na jeho běžném účtu § maximální výše dána dohodnutým úvěrovým rámcem § jsou krátkodobé, jelikož smluvní vztah lze kdykoliv ukončit, fakticky může trvat několik let
Směnečné úvěry	Směnka	<ul style="list-style-type: none"> § směnka je cenný papír splňující zákonem (č.191/1950 Sb.) předepsané náležitosti, na kterém se určitá osoba zavazuje zaplatit oprávněnému majiteli směnky uvedenou peněžní částku § nespornost závazku-proplacení nelze vázat na splnění předem sjednaných podmínek
	Směnečný eskontní úvěr	<ul style="list-style-type: none"> § banka nakupuje směnky od majitele směnky § při dospělosti směnky ji banka předkládá nikoliv bývalému majiteli, ale směnečnému dlužníkovi § v případě odmítnutí směnky směnečným dlužníkem či jeho platební neschopnosti ji banka prezentuje k proplacení poslednímu majiteli směnky
	Negociační úvěr	<ul style="list-style-type: none"> § směnečný eskontní úvěr v mezinárodním obchodě
	Akceptační úvěr	<ul style="list-style-type: none"> § banka se zavazuje zaplatit směnku ve lhůtě splatnosti za komitenta, § směnka se tím stává důvěryhodnější a obchodovatelnou, lze s ní hradit závazky § při dospělosti směnky je předložena bance, ta by ji měla uhradit z účtu komitenta
	Ramboursní úvěr	<ul style="list-style-type: none"> § akceptační úvěr přizpůsobený zahraničnímu obchodu
Ručitelský a avalský úvěr		<ul style="list-style-type: none"> § banka přejímá záruku za závazek svého komitenta vůči třetí osobě, může jít o platební závazek nebo o závazek za provedení služby či dodání zboží
Lombardní a účelové půjčky		<ul style="list-style-type: none"> § úvěr zajišťovaný zástavou movité věci nebo práva

Zdroj: Vlastní

2.1.2 Bankovní střednědobé a dlouhodobě půjčky

Mezi střednědobé úvěry se řadí úvěry se splatností čtyři až pět let, úvěry s delší splatností jsou dlouhodobé. Věcným základem těchto úvěrů je účel, kterým jsou ve většině případů náklady na pořízení základního majetku. Střednědobé a dlouhodobě úvěry mohou být poskytovány ve stejných formách jako krátkodobé, tzn. jako kontokorentní, směnečné úvěry eskontní aj. Byly pro ně však vyvinuty speciální formy zohledňující okolnost, že pro věřitele představují tyto úvěry zvlášť velká rizika likvidity a případných ztrát. K těmto speciálním formám se řadí emisní půjčka, závazková listina, hypoteční úvěr a ostatní formy. [1]

Emisní půjčka

Emisní půjčka je úvěr poskytnutý odkoupením dluhopisů, které dlužník emituje za účelem opatření finančních zdrojů. Dluhopisy jsou cenné papíry, v nichž se emitent zavazuje splatit přijatý úvěrový obnos a vyplácet úroky ve stanovených termínech. Emisní půjčka tak patří mezi listinné úvěry. Dlužník vystavuje dluhopis na úvěrovou částku a úrok a předává dlužní úpis věřiteli proti obdržení úvěrové částky.

Mezi hlavní výhody pro věřitele patří to, že může dluhopis zpeněžit před lhůtou jeho splatnosti, dále mu umožňuje provést důkaz o své pohledávce, což má význam při vymáhání.

Pro dlužníka spočívá přednost emisní půjčky v tom, že se dá na dlužní úpis opatřit značně velký peněžní úvěr. [1]

Závazková listina (úvěrový úpis, dlužní úpis)

Závazková listina je alternativou emisní půjčky. Banky poskytují úvěr na základě písemné závazkové listiny nebo pouze na základě úvěrové smlouvy. Úvěrová smlouva neprokazuje třetí osobě, jaký úvěr byl ve skutečnosti dlužníkovi vyplacen a jaká jeho část byla již ve skutečnosti splacena, což ztěžuje případné převedení pohledávky na jiného věřitele.

Hypoteční úvěr

Hypoteční úvěr patří k nejstarším druhům bankovního úvěru. Rozumí se jím úvěr poskytnutý na zástavu nemovitosti. Splatnost úvěru se pohybuje obvykle mezi 5-20 lety. Banky získávají zdroje k jejich poskytování zejména emisí hypotečních zástavních listů. [1]

Střednědobé a dlouhodobé spotřební úvěry

Těmito úvěry se rozumějí úvěry fyzickým osobám a domácnostem, které slouží k nákupu spotřebních předmětů, k zaplacení služeb a na jiné osobní potřeby. Od komerčních úvěrů se zásadním způsobem liší z hlediska svého užití, u komerčních úvěrů plyne z úvěrovaného objektu cash flow, ze kterého se úvěr splácí. Naproti tomu spotřební úvěry slouží ke krytí spotřebních výdajů, a tudíž úvěrovaný objekt přímo neprodukuje zdroje ke splácení úvěru, primárním zdrojem ke splácení je běžný příjem klienta. [1]

2.1.3 Bankovní finančně úvěrové obchody

Banky provádějí kromě vysvětlených úvěrových obchodů další finančně úvěrové obchody, kterými jsou faktoring, forfaiting a finanční leasing.

Faktoring

Faktoring představuje převzetí a odkup krátkodobých pohledávek bankou z iniciativy majitelů pohledávek (věřitelů) bez jejich zpětného postihu, vyvinul se z eskontu směnek. Existuje i tzv. nepravý faktoring, u nějž riziko nezaplacení nese stále komitent.

Faktor (banka) může přebírat od klienta postoupené faktury a jejich výnos poukazovat na běžný účet klienta až ve lhůtě splatnosti pohledávek, přitom nese riziko za nezaplacení pohledávek, které upomíná a vymáhá na svůj účet. Klient a faktor se také mohou dohodnout, že v případě neúspěšného inkasa pohledávek ve lhůtě splatnosti poukáže faktor hodnotu pohledávky na účet klienta s krátkým respirem, např. 10 dnů po splatnosti. [1]

Forfaiting

Forfaiting představuje odkup zejména střednědobých a někdy i dlouhodobých pohledávek bez zpětného postihu dodavatele. Střednědobé a dlouhodobé pohledávky vznikají při dodávkách strojů, zařízení, investičních celků, které jsou dodávány na dodavatelský úvěr od 1 roku výše. [1]

Finanční leasing

Leasing je pronájem investičního zařízení, předmětů dlouhodobé spotřeby a jiných předmětů uživateli za sjednané nájemné na určitou nebo neurčitou dobu. Leasing lze v zásadě členit na leasing operační a finanční.

U *operačního leasingu* jde o přímý vztah mezi výrobcem a nájemcem. Ve *finančním leasingu* vstupuje mezi výrobce a uživatele leasingová společnost. [1]

2.1.4 Zajišťování úvěrových rizik

Jak už bylo uvedeno výše, banka je vystavována celou řadou specifických rizik. Jedním z nich je riziko úvěrové, které je spjata s každou bankovní činností. Nebezpečí úvěrových rizik se zvyšuje úměrně s trváním lhůt splatnosti úvěru. Podobně jsou úvěrová rizika spjata s některými zákazníky více než s jinými. Úvěrová rizika zvažuje banka již při koncipování své obchodní úvěrové politiky. [1]

Zkouška úvěrové způsobilosti dlužníka

Zkouška úvěrové způsobilosti je součástí projednávání každé žádosti o úvěr a předchází poskytnutí úvěru. Jejím účelem je komplexní zhodnocení veškerých rizik, která vznikají pro banku se vznikem a trváním úvěrového vztahu. Zkouška úvěrové způsobilosti zahrnuje [1]:

- zkoušku právních poměrů žadatele o úvěr,
- zkoušku osobní důvěryhodnosti žadatele,
- zkoušku jeho hospodářské a finanční situace.

Limitování úvěru

Na základě analýzy klientů podle podnikových hospodářských a finančních ukazatelů lze provést jednoduché hodnocení (rating) klienta banky. Banka rozčlení žadatele o úvěr do několika základních tříd dle jejich ratingu. Banka pak podnikům zcela nezpůsobilým úvěr odmítá, průměrným podnikům může úvěr limitovat a nejlépe prosperujícím podnikům poskytne banka úvěr zpravidla v požadované výši.

Na základě ratingu tedy banka uplatňuje limitování úvěru. Pod úvěrovým limitem rozumíme nejvyšší možnou částku úvěru pro daného klienta. [1]

Bankovní kontrola

Po skutečném poskytnutí úvěru je třeba vývoj úvěrového obchodu průběžně kontrolovat. Bankovní kontrola je permanentní průběžná činnost během trvání úvěrového vztahu spočívající v tom, že se v krátkodobých intervalech opakují zkoušky hospodářské způsobilosti dlužníka. [1]

Úvěrové zajištění

Zkouška úvěrové způsobilosti, limitování úvěru a soustavná úvěrová kontrola jsou preventivní opatření, nezajistí však splacení pohledávky úplně. Banka proto činí další opatření, která jí umožní předejít případným ztrátám, a to prostřednictvím úvěrového zajištění. Základní způsoby úvěrového zajištění (Polidar, 1999) zachycuje následující tabulka.

Tabulka 3 - Základní typy úvěrového zajištění

Typ úvěrového zajištění		Základní charakteristika
Osobní zajištění	Ručení	<ul style="list-style-type: none">• ručením na sebe přejímá další právnická či fyzická osoba závazek, že uspokojí nároky věřitele, pokud tak neučiní hlavní dlužník• ručitel se tak stává vedlejším dlužníkem
	Směnečné zajištění	<ul style="list-style-type: none">• založeno na vlastnosti směnky, pro niž je charakteristické, že směnečná pohledávka může být majitelem směnky vymáhána s větší jistotou než jiné úvěrové pohledávky
	Připuštění závazku	<ul style="list-style-type: none">• prohlášení o připuštění závazku třetích osob• poskytuje ho obvykle mateřská společnost
Reálné zajištění	Zástavy	<ul style="list-style-type: none">• zástava je movitá věc nebo právo, které dlužník předává bance jako zajištění její pohledávky• dlužník musí bance zastavenou věc fakticky předat nebo k ní sjednat přístup, aby banka mohla kdykoliv uspokojit svou pohledávku
	Převedení věci do vlastnictví	<ul style="list-style-type: none">• zajištění prostřednictvím převedením věci dlužníka do vlastnictví věřitele
	Postoupení pohledávek (cese)	<ul style="list-style-type: none">• pohledávky dlužníka vůči třetím osobám jsou postoupeny věřiteli
	Hypotéka	<ul style="list-style-type: none">• zajištění úvěru nemovitým majetkem
Ochranná smluvní ujednání		<ul style="list-style-type: none">• banka může například požadovat pojištění dlužníka proti možným rizikům (pojištění zastavovaných hodnot)

Zdroj: Vlastní

2.2 Bankovní depozitní produkty

K provozování aktivních neboli úvěrových obchodů bank je třeba, aby si banky opatřily kapitál. Vlastní kapitál představuje jen zlomek celkového kapitálu a banky musí rozhodující podíl peněžních zdrojů nakupovat. Tyto obchody se promítají do pasiv bilance banky a banka vystupuje v pozici dlužníka. [1]

Získávání úvěrových finančních zdrojů provádějí banky prostřednictvím celé řady různých produktů, za základní formy lze považovat [3]:

- *přijímání vkladů* v podobě vkladů na viděnou, termínovaných a úsporných vkladů,
- *emise bankovních dluhopisů*,
- *speciální depozitní produkty* jako například stavební spoření a emise hypotečních zástavních listů.

2.2.1 Vklady na viděnou (na požádání)

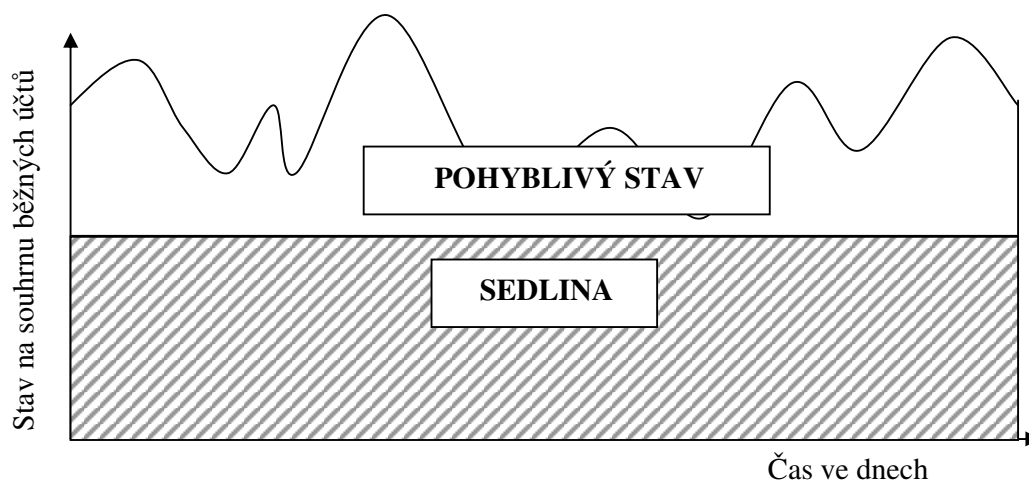
Vklady na viděnou jsou ihned splatné vklady na běžných účtech klientů. K jejich vytváření dochází tím, že podnikovému komitentu na běžný účet docházejí denně tržby za prodané výrobky a služby, na účet jsou ukládány hotovosti a přicházejí sem i jiné peněžní poukazy. Slouží k provádění běžných výdajů za dodané zboží, k odvodům daní, k výplatě mezd a k úhradě jiných splatných závazků. [1]

Pro tyto vklady je charakteristický vysoký stupeň likvidity a jejich hlavním účelem je zprostředkování platebního styku.

Pro banku představují vklady na požádání důležitý zdroj refinancování, a to z důvodů:

- relativně *nízkých úrokových nákladů*, což však kompenzuje vysokou nákladovou náročnost kvůli provádění platebního styku,
- hlavní výhoda vyplývá z existence tzv. *sedliny*. Podstata sedliny vyplývá z toho, že jistá část vkladů zůstává bance prakticky trvale k dispozici, přestože se celkový stav zůstatků na účtech každý den mění. Klienti totiž obvykle nevyčerpají zcela své zůstatky na účtu a přestože některé platby odcházejí, jsou vyrovnány příjmovými platbami. [3]

Princip sedliny znázorňuje následující obrázek.

Obrázek 3 - Princip sedliny na souhrnu běžných účtů

Zdroj: Revenda, *Peněžní ekonomie a bankovníctví*

2.2.2 Termínované vklady

U termínovaných vkladů se komitent dobrovolně zavazuje k časovému omezení disponovat vkladem. Termínované vklady tak představují poměrně stabilizovaný zdroj, který banka může používat po celé sjednané období. Vklady zároveň zvyšují likviditu banky. Z těchto důvodů je banky nakupují za vyšší úrok. Ten bývá tím vyšší, čím je vyšší vklad a delší doba splatnosti. [1]

Z hlediska způsobu časového omezení dispozice s vkladem se rozeznávají dva druhy termínovaných vkladů [3]:

- vklady na pevnou lhůtu jsou vklady uložené v bance na předem pevně sjednanou lhůtu,
- vklady s výpovědní lhůtou představují vklady, u nichž je dispozice omezena předem sjednanou výpovědní lhůtou.

2.2.3 Úsporné vklady

Úsporné vklady jsou peníze uložené fyzickými osobami u banky. Banka vydává proti vkladu doklad, nejčastěji ve formě vkladní knížky. Slouží k dlouhodobějšímu uložení prostředků klienta, a nelze je tedy využívat k platebnímu styku. [3]

Úroková sazba inklinuje k úroku z vkladů na požádanou, neboť vkladatel má možnost vklad kdykoliv vybrat. Pokud je však vklad vázán výpovědní lhůtou, úrok se zvyšuje. [1]

2.2.4 Depozitní certifikáty a směnky

Depozitní certifikát je poukázka banky potvrzující přijetí zaokrouhlené částky vkladu zpravidla s krátkodobou až střednědobou lhůtou splatnosti. Emitující banka se v certifikátu zavazuje zaplatit (uvolnit) vklad ve stanoveném termínu a vyplatit držiteli certifikátu vyznačený úrok. Certifikát může nakupovat jak občan, tak podnik či jiný subjekt. Emisí depozitních certifikátů se tak banka obrací na mnohem širší veřejnost. [1]

2.2.5 Bankovní obligace

Emisí obligací (dluhopisů) si banka opatřuje peněžní zdroje na delší dobu s jistotou, že věřitel nemůže později od svého rozhodnutí upustit. Banky emitují různé druhy burzovně obchodovatelných obligací na majitele, výměnné a opční dluhopisy. Skýtají pro ni stabilizovaný dlouhodobý peněžní zdroj, u něhož finanční investor nemá nárok na vypověditelnost investované částky. Může však dluhopis kdykoliv prodat na sekundárním kapitálovém trhu. [1]

2.2.6 Stavební spoření

Princip stavebního spoření spočívá v tom, že účastníci po jistou dobu spoří a po splnění určitých podmínek získávají zpět nejen své úspory, ale i nárok na poskytnutí účelového stavebního úvěru s nízkou úrokovou sazbou. Hlavní výhodou jsou pevně sjednané a dále neměnné podmínky při uzavření smlouvy. Pro získání úvěru musí účastník splnit podmínky minimální doby spoření, minimální výše naspořených prostředků a minimální výši hodnotového čísla, které odráží délku a výši spoření. [3]

Stavební spoření je také spojeno s poskytováním státní podpory, která může být v každé zemi jiná.

2.2.7 Hypoteční zástavní listy

Hypoteční zástavní listy jsou speciálním druhem dluhopisů emitovaných bankami, jejichž krytí je zabezpečeno zástavním právem na nemovitosti. Banky zdroje získané emisí hypotečních zástavních listů mohou použít pouze na poskytování hypotečních úvěrů. Zástavou nemovitosti se tak stávají velmi bezpečným cenným papírem, tím je i jejich výnos relativně nižší. [3]

2.3 Platebně zúčtovací produkty

Zabezpečení platebního styku patří k jednomu z nejvýznamnějších úkolů, které banky ve vyspělých tržních ekonomikách plní. Platební styk se provádí jednak prostřednictvím hotovostních peněz a jednak bezhotovostními převody. Právě bezhotovostním platebním stykem probíhá rozhodující část plateb. [3]

Tuzemský bezhotovostní platební styk obvykle probíhá je obvykle organizován prostřednictvím bank, tak, že jednotlivé banky mají svůj účet u clearingové banky (u nás plní její funkce Česká národní banka. Prostřednictvím těchto účtů jsou zúčtovány všechny platby mezi jednotlivými bankami, resp. mezi klienty těchto bank. [3]

Mezinárodní bezhotovostní platební styk provádějí banky prostřednictvím mezinárodních zúčtovacích systémů nebo prostřednictvím vzájemných účtů. Účty mohou být dvojího druhu [3]:

- *nostro účty* jsou účty, které má daná banka u jiné banky,
- *loro účty* jsou účty, které daná banka vede pro jiné banky.

K provádění plateb nabízejí banky svým klientům řadu různých produktů, mezi nejznámější patří příkazy k úhradě a inkasu, šeky, platební karty, dokumentární akreditivy a inkasa. [3]

2.3.1 Šeky

Šek je listina napsaná stanoveným způsobem, v níž majitel účtu, výstavce šeku, přikazuje šekovníku (zpravidla bance), aby zaplatil z jeho účtu šekovanou částku majiteli šeku. Výstavcem šeku může být banka nebo komitent. Podle toho se rozlišuje šek bankovní a šek soukromý. [1]

Šek bankovní vystavuje banka na žádost komitenta a předá ho na potvrzení klientu. Po vystavení šeku platí předpoklad, že výstavce má u banky účet a na něm dostatek prostředků. Krytí šeku si lze opatřit i čerpáním úvěru u banky. Výstavce se legitimuje na šeku svým podpisem, který musí souhlasit s podpisovým vzorem u banky. Avízem sděluje příkazní banka jiné bance, že na ni vystavuje šek, který má při předložení proplatit. Šeky renomovaných bank se proplácují i bez avíza. Při předložení šeku majitelem se přezkoumá jeho platnost a neporušenost (je-li předkládán v zákonné lhůtě, nebyla-li výplata zakázána) a ověří se totožnost předložitele dle osobních dokladů. [1]

U *soukromých* šeků vydává banka svému komitentu šekovou knížku obsahující určitý počet šekových formulářů, které klient vyplňuje podle svých potřeb a v rámci krytí. Příjemce šeku je povinen ověřit totožnost předložitele šeku a na rubu šeku o tom učinit predepsaný záznam.

Šek je splatný při prezentaci. Pokud je šek vystaven a je splatný v téže zemi, je třeba ho prezentovat do 8 dnů od data vystavení. Šeky splatné v jiném státu téhož kontinentu do 20 dnů a šeky splatné na různých kontinentech do 70 dnů. [1]

Zvláštní formou šeků jsou *cestovní šeky*, které lze využít při cestách do zahraničí. Šek lze proměnit v bankách či směnárnách za valuty nebo s ním lze platit v hotelích, restauracích a obchodech po celém světě. Vystavuje jej banka nebo cestovní kancelář.

2.3.2 Bankovní převody

Bankovní převody probíhají zúčtováním na účtech plátce a příjemce. Podle toho, kdo dává podnět k převodu, rozlišují se bankovní úhrady a bankovní inkasa. [1]

Bankovní úhrada neboli *příkaz k úhradě* je příkazem plátce, aby banka převedla z jeho účtu stanovenou částku na účet příjemce. Pokud plátce provádí platbu opakovaně v pravidelných termínech, lze využít trvalého příkazu. [1]

Bankovní inkasa jsou protějškem bankovních úhrad. Podnět k platbě dává příjemce platby, který příkazuje bance, aby inkasovala z účtu plátce stanovenou částku a připsala ji ve prospěch jeho účtu. Předpokladem bankovního inkasa je, že se na něm dohodnou příjemce, plátce a jeho banka. [1]

2.3.3 Platební karty

Platební karta je plastická karta, odpovídající z hlediska materiálu, rozměrů a konstrukce mezinárodním normám, kterou oprávněný držitel může provádět bezhotovostní platby a výběry v hotovosti z běžného účtu, k němuž je karta vystavena. [3]

Platební karta musí obsahovat [3]:

- označení vydavatele (VISA, Europay/MasterCard, JCB, a další),
- jméno držitele karty,
- číslo platební karty,
- platnost platební karty,
- záznam dat (magnetický proužek, mikročip, laserový záznam).

Platební karty lze členit podle různých hledisek, jedním z nich je způsob zúčtování transakcí provedených kartou. Na základě toho rozlišujeme následující platební karty [3]:

- *charge karta* je nejstarší typ karty, u které provádí držitel karty úhradu provedených plateb podle jejich měsíčního výpisu, který mu zasílá vydavatel karty,
- *kreditní karta* neboli úvěrová karta, u které držitel karty nemusí uhradit své závazky bezprostředně, ale má nárok čerpat revolvingový úvěr do sjednané výše,
- *debetní karta* je karta, u níž jsou platby zaúčtovány na účet neprodleně po tom, kdy banka obdrží zprávu o jejich provedení. [3]

2.3.4 Dokumentární akreditiv

Pomocí akreditivu se eliminuje riziko nezaplacení pohledávky v zahraničním obchodu, některé banky nabízejí i tuzemský akreditiv. [3]

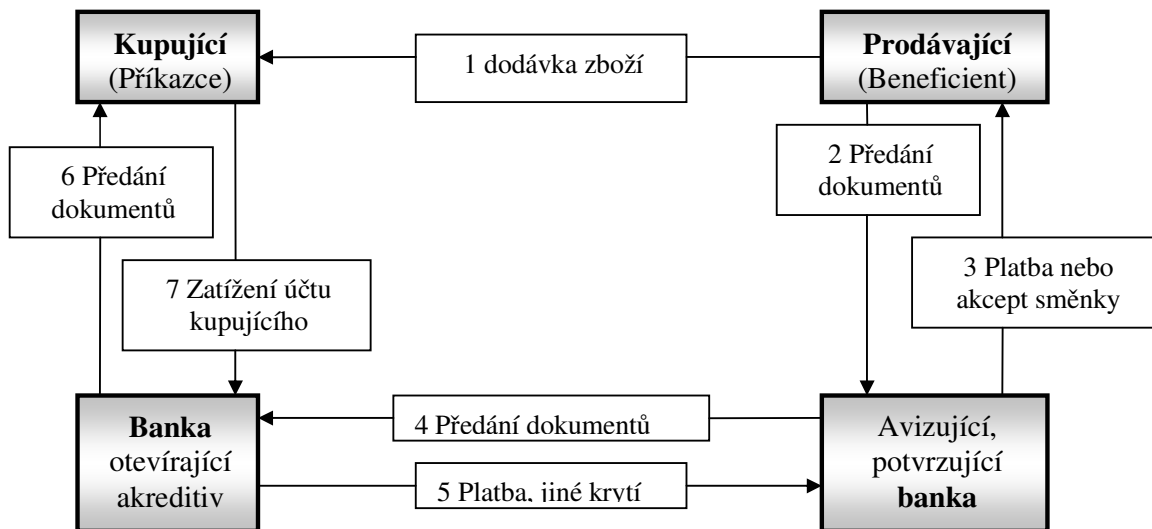
Akreditiv obecně představuje závazek banky, že na základě žádosti klienta (příkazce) na jeho účet poskytne oprávněné osobě (beneficientovi) určité plnění, jestliže tato splní do určité doby stanovené podmínky. Těmito podmínkami je u dokumentárního akreditivu předání přesně stanovených dokumentů. Dokumentárního akreditivu se účastní 4 subjekty [3]:

- příkazce k otevření akreditivu (obvykle kupující),
- banka otevírající akreditiv (obvykle banka příkazce),
- oprávněný neboli beneficiant (obvykle prodávající, dodavatel, jenž se akreditivem zajišťuje proti riziku nezaplacení ze strany kupujícího),
- potvrzující banka (pouze oznamuje beneficiantovi otevření akreditivu).

Samostatný průběh se dělí do třech fází. V *první fázi* dochází ke sjednání podmínek akreditivu, tato fáze předchází samotnému otevření akreditivu. Kupující musí přesně dojednat s prodávajícím veškeré podmínky a lhůty akreditivu již před podepsáním kontraktu.

Ve *druhé fázi* je akreditiv otevřen a kupující žádá svou banku, aby vystavila za dojednaných podmínek akreditiv ve prospěch prodávajícího. Pokud jsou splněny všechny podmínky požadované bankou, otevře banka akreditiv. Informuje o tom jednak příkazce, jednak beneficianta (prostřednictvím korespondenční banky).

Ve *třetí fázi* dochází k použití akreditivu. Proávající odeslal zboží a má připravené veškeré akreditivní dokumenty, předkládá je ve stanovené lhůtě korespondenční bance. Ta prověří, zda přesně odpovídají stanoveným podmínkám. Pokud jsou dokumenty v pořádku, provede v akreditivu sjednané plnění. [3] Průběh použití dokumentárního akreditivu zachycuje následující obrázek.

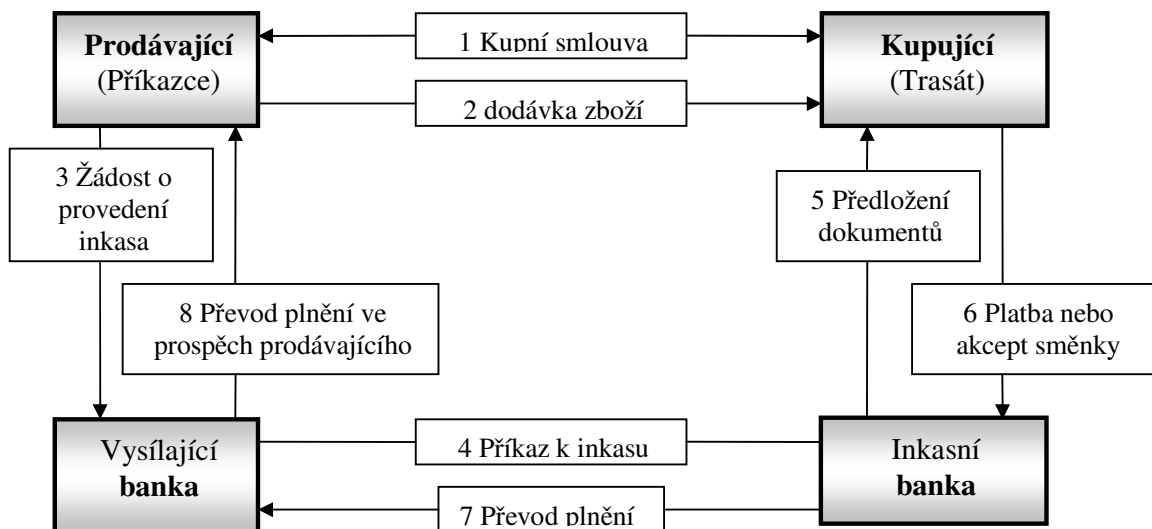

Obrázek 4 - Průběh použití akreditivu

Zdroj: Revenda, *Peněžní ekonomie a bankovníctví*

2.3.5 Dokumentární inkaso

Dokumentární inkaso představuje příkaz příkazce, kterým je prodávající (dodavatel, vývozce), své bance, aby pro něj sama či prostřednictvím své korespondenční banky (inkasní banka) vyinkasovala u třetí osoby – trasáta (kupující) – určitou peněžní částku nebo jiné plnění, proti předání dokumentů, které obdržela od příkazce. Banka na rozdíl od akreditivu nepřebírá žádnou záruku, že bude plnění provedeno, pouze přebírá odpovědnost za správné provedení inkasních úkonů. Oproti akreditivu je tak průběh mnohem jednodušší, je však mnohem méně jistějším způsobem placení pro prodávajícího. Průběh zachycuje následující obrázek. [3]

Obrázek 5 - Průběh dokumentárního inkasa

Zdroj: Revenda, *Peněžní ekonomie a bankovníctví*

3 Česká spořitelna a.s.

Česká spořitelna patří mezi největší banky v České republice a zároveň mezi banky s dlouholetou tradicí. Je to banka orientovaná na drobné klienty, malé a střední firmy² a na města a obce. Nezastupitelnou roli v jejich činnostech hraje i financování velkých korporací a poskytování služeb v oblasti finančních trhů. [10]

3.1 Základní údaje

Pro správné pochopení úlohy České spořitelny na českém bankovním trhu je třeba uvést několik základních údajů jako složení celé Finanční skupiny České spořitelny, základní statistická fakta, akcionářskou strukturu, ratingové ohodnocení i historii vzniku ČS.

3.1.1 Historie ČS

Historie České spořitelny začíná v roce 1825, kdy byla založena Spořitelna česká. Dalšími důležitými mezníky byly roky [10]:

- 1948 – znárodnění malých spořitel
- 1967 – založena jedna Státní spořitelna
- 1969 – rozdělení Státní spořitelny na Českou státní spořitelnu a Slovenskou
- 1991 – Česká spořitelna se stává akciovou společností
- 2000 – Erste Bank zaplatila první polovinu kupní ceny ve výši 531 milionu EUR a stala se 52% akcionářem ČS
- 2002 – Erste Bank se stala postupně 98% vlastníkem ČS

3.1.2 Finanční skupina České spořitelny

Česká spořitelna jako taková nepůsobí na českém trhu jako samostatný subjekt. Aby mohla svým klientům nabídnout komplexní finanční služby, působí v rámci celé Finanční skupiny České spořitelny. V této skupině vystupuje ČS jako mateřská společnost.

² Dle Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 se za drobného, malého a středního podnikatele považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců, jeho roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR nebo jeho bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů EUR.

Drobný podnikatel zaměstnává méně než 10 osob a roční obrat nebo bilanční suma nepřesahuje 2 miliony EUR.

Malý podnik zaměstnává méně než 50 osob a roční obrat nebo bilanční suma nepřesahuje 10 milionů EUR.

Dceřiné společnosti nabízejí klientům další doplňkové finanční služby v oblasti:

- stavebního spoření – Stavební spořitelna ČS a.s.,
- podílových fondů – Investiční společnost ČS a.s.,
- penzijního připojištění – Penzijní fond ČS a.s.,
- leasingu – sAutoleasing a.s.,
- factoringu – Factoring ČS a.s.,

dále mezi dceřiné společnosti patří: Broketjet ČS a.s., Erste Corporate Finance a.s., GRANTIKA ČS a.s, Informatika ČS a.s., Partner ČS a.s, Realitní společnost ČS a.s., REICO Investiční společnost ČS a.s. [9]

3.1.3 Základní statistické údaje

Následující tabulka zachycuje základní statistické údaje týkající se ČS, zjištěné k 30. 10. 2009.

Tabulka 4 - Základní fakta o České spořitelně k 30.10.2009

Aktiva celkem	856,7 mld. Kč
Počet klientů ČS a.s.	5 275 790
Počet klientů elektronického bankovníctví	1 236 725
Počet poboček	655
Průměrný počet zaměstnanců Finanční skupiny ČS a.s.	10 877
Počet karet	3 268 307
Počet bankomatů	1 195

Zdroj: www.csas.cz [10]

3.1.4 Aktuální akcionářská struktura

Tato tabulka zachycuje akcionářskou strukturu k 30. 10. 2009 čili akcionáře a jejich podíl na základním kapitálu a na hlasovacích právech ČS.

Tabulka 5 - Aktuální akcionářská struktura České spořitelny

Akcionář	Podíl na základním kapitálu	Podíl na hlasovacích právech
Erste Bank	98 %	99,5 %
Města a obce ČR	1,6 %	0
Ostatní	0,4 %	0,5 %

Zdroj: www.csas.cz [10]

3.1.5 Aktuální rating

Tabulka ukazuje hodnocení ratingu České spořitelny a.s. z pohledu tří ratingových agentur: Fitch, Moody's, Standard&Poor's k 30. 10. 2009

tabulka 6 - Aktuální rating ČS

Ratingová agentura	Dlouhodobé hodnocení	Krátkodobé hodnocení
Fitch	A	F1
Moody's	A1	Prime 1
Standard&Poor's	A	A1

Zdroj: www.csas.cz [10]

3.2 Postavení ČS na současném trhu

Postavení ČS na současném trhu je dáno jak postavením hlavního akcionáře a finančním postavením ČS, tak postavením hlavních konkurentů na bankovním trhu v České republice.

3.2.1 Česká spořitelna jako součást Erste Group

Erste Group patří mezi evropské poskytovatele finančních služeb a zaměřuje se na retailové obchody ve střední Evropě. Mezi její hlavní činnosti tedy patří drobné bankovníctví, financování nemovitostí, obchod s privátními klienty a služby pro malé a střední podniky. Díky expanzi do zemí střední Evropy se počet klientů Erste Group zvýšil od roku 1997 z 600 tis. na 17 milionu klientů. [11] Mezi členy Erste Group patří [9]:

- Česká spořitelna (5,3 mil. klientů),
- Slovenská spořitelna (2,6 mil. klientů),
- chorvatská Riječka banka (0,7 mil. klientů),
- maďarská Postabank (0,8 mil. klientů),
- srbská Novosadská banka (0,2 mil. klientů),
- rumunská Banca Commerciala Romana (4,6 mil. klientů),
- ukrajinská Bank Prestiže (0,1 mil. klientů),
- rakouská Erste Bank (3 mil. klientů).

Finanční ukazatele Erste Group

Důležitým faktorem, který má vliv na postavení ČS je finanční postavení celé skupiny Erste Group.

Následující tabulka zachycuje nejdůležitější položky výkazu zisku ztráty dle IFRS a jejich porovnání v období leden až červen 2008 a leden až červen 2009.

Tabulka 7 - Vybrané položky výkazu zisku a ztráty Erste Group za leden-červen 2008 a 2009

Výkaz zisku a ztrát (mil. EUR)	1-6/2009	1-6/2008	změna v %
čistý úrokový výnos	2 505,3	2 306	8,6
rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám	-892,1	-384,1	více než 100
čisté příjmy z poplatků a provizí	888,2	1 002,2	-11,4
čistý zisk z obchodních operací	343,1	184,4	86,1
všeobecné administrativní náklady	-1 960,2	-2 001,6	-2,1
ostatní provozní výsledek	-87,5	-84,8	-3,2
zisk před zdaněním	765,1	935,8	-18,2
daň z příjmu	-191,3	-182,7	-2,2
menšinové podíly	-81,7	-122,1	-33,1
čistý zisk po menšinových podílech	492,1	636,6	-22,7

Zdroj: www.csas.cz [11]

Celková bilanční suma zaznamenala ve druhém čtvrtletí 2009 růst a k 30. červnu 2009 činila 204,9 mld. EUR, což je o 1,4% více než na konci roku 2008. Závazky vůči klientům představovaly 113,5 mld. EUR a pohledávky vůči klientům 128,1 mld. EUR. [11]

Rating Erste Group

Aktuální ratingové hodnocení Erste Group dle ratingových agentur Fitch, Moody's, Standard&Poor's je znázorněno v následující tabulce.

Tabulka 8 - Ratingové hodnocení Erste Group v roce 2009

Ratingová agentura	Dlouhodobé hodnocení	Krátkodobé hodnocení
Fitch	A	F1
Moody's	Aa3	P-1
Standard&Poor's	A	A-1

Zdroj: www.csas.cz [11]

3.2.2 Finanční výsledky České spořitelny

Pro určení celkového postavení na trhu je důležité, jak si České spořitelna stojí z finančního hlediska. To lze posoudit podle hospodářského výsledku a struktury aktivní a pasivní strany rozvahy.

Veškeré údaje vycházejí z pololetní zprávy 2009, odráží tedy výsledky za období leden až červen roku 2009. Toto období nebylo jednoduché pro žádné tržní odvětví, v České republice začínají doléhat důsledky finanční krize, některá odvětví upadají úplně a začíná se zvyšovat nezaměstnanost, která velkou měrou ovlivňuje finanční ukazatele banky. Nezaměstnanost se odráží především v kvalitě úvěrového portfolia, ale i v míře spoření obyvatel. Následující tabulka znázorňuje vývoj míry nezaměstnanosti od roku 2008 do roku 2009.

Tabulka 9 - Vývoj nezaměstnanosti 2008-2009 v %

Období	1/08	6/08	12/08	1/09	6/09	11/09
Míra nezaměstnanosti v %	6,1	5,0	6,0	6,8	8,0	8,6

Zdroj: www.finance.cz [22]

Výkaz zisků a ztrát

ČS vykázala za první pololetí 2009 podle mezinárodních standardů IFRS neauditovaný konsolidovaný čistý zisk po menšinových podílech ve výši 6,31 mld. Kč, což je v meziročním porovnání snížení o 4% z 6,6 mld. Kč. Ukazatel návratnosti vlastního kapitálu (ROE) poklesl z 22,9% na 19,9% a ukazatel výnosnosti aktiv (ROA) z 1,6% na 1,4%. [6]

Hospodářské výsledky jsou především ovlivněny pokračujícím růstem zisku z provozních činností a nárůstem tvorby opravných položek na úvěrová rizika. [6]

Provozní zisk, počítaný jako rozdíl provozních výnosů a provozních nákladů, odráží výsledky primárních činností banky. V první polovině roku 2009 činil 13,39 mld. Kč, což je v meziročním porovnání navýšení o 21%. Tento výsledek je ovlivněn nárůstem provozních výnosů a stagnací provozních nákladů. [6]

Provozní výnosy vzrostly meziročně o 11% na 23,3 mld. Kč, jejich součástí jsou [6]:

- čisté úrokové výnosy, které se zvýšily meziročně o 8% na 15,53 mld. Kč díky růstu úrokových výnosů z klientských úvěrových obchodů, úrokové příjmy z mezibankovních a repooperací se snížily,
- čisté příjmy z poplatků a provizí vzrostly o 3% na 5,52 mld. Kč díky růstu příjmů z poplatků z úvěrových obchodů a doplňkových pojištění k nim, dále díky růstu

příjmů z poplatků z kartových operací, naopak se snížily příjmy z poplatků za operace s cennými papíry,

- čistý zisk z obchodních operací vzrostl ve srovnání s minulým obdobím o 83% na 2,25 mld. Kč a to díky vysokým výnosům z obchodování s cennými papíry, z derivátových operací a operací s cizími měnami.

Provozní náklady zůstaly na úrovni 9,91 mld. Kč, náklady na zaměstnance vzrostly o 3%, nakupované výkony, objem nakupovaných výkonů klesl o 1% a odpisy hmotného a nehmotného majetku poklesly o 4%. [6]

Saldo tvorby rezerv a opravných položek k úvěrům a pohledávkám vzrostlo o 163% na -3,83 mld. Kč. Příčinou je vyšší tvorba opravných položek v souvislosti s efektem stárnutí úvěrového portfolia, růst objemu úvěrů a vývoj hospodářského cyklu. [6]

Rozvaha

Bilanční suma poklesla o 2% z 873,92 mld. Kč na 858,46 mld. Kč. Do bilanční sumy však byly v roce 2008 zahrnuty i závazky a pohledávky Pojišťovny ČS a.s., která byla v září 2008 prodána, jinak by se bilanční suma mírně zvýšila. [6]

Aktivní strana rozvahy zaznamenala pokles mezibankovních úvěrů a růst klientských úvěrů. Ty vzrostly o 8% na 468,77 mld. Kč, přičemž úvěry pro fyzické osoby se zvýšily o 9% na 259 mld. Kč, tento růst je zapříčiněn hlavně úvěry ze stavebního spoření, spotřebitelskými úvěry včetně kreditních karet. Úvěry pro komerční klientelu vzrostly o 6% na 192,74 mld. Kč, hlavně díky veřejnému sektoru. Hypoteční úvěry zaznamenaly růst 6% na 175,22 mld. Kč, z toho 119,81 mld. Kč pro fyzické osoby a 55,41 mld. Kč pro komerční klientelu. [6]

Pasivní strana rozvahy zaznamenala pokles mezibankovních závazků a růst závazků vůči klientům o 3% na 661,22 mld. Kč. Klientské závazky jsou tvořeny především [6]:

- vklady fyzických osob 500,07 mld. Kč (růst 6%),
- vklady právnických osob 80,79 mld. Kč (pokles 6%),
- vklady veřejného sektoru 80,36 mld. Kč (pokles 5%),
- repoobchody s Ministerstvem financí ČR 10,8 mld. Kč (z 2 mld. Kč),
- vklady v cizí měně 2,82 mld. Kč a tvoří tím 3% všech vkladů.

Ukazatel podílu klientských úvěrů ke klientským vkladům vzrostl o 3,6 procentního bodu na 70,9%. Přičemž kvalita úvěrového portfolia je dána poměrem objemu úvěrů s 90-ti dny po splatnosti k celkovému objemu úvěrů, tento ukazatel se zvýšil z 2% na 2,8%. [6]

3.3 Konkurenční prostředí

Pro porovnání pozice ČS na českém bankovním trhu byly vybráni tři největší konkurenti s podobným zaměřením, srovnatelnou velikostí a tradicí na českém trhu. Patří mezi ně Komerční banka a.s., dále jen KB a Československá obchodní banka a.s., dále jen ČSOB.

3.3.1 Komerční banka a.s.

KB vznikla v roce 1990 vyčleněním obchodní činnosti z bývalé Státní banky československé na území České republiky. Jde o univerzální banku se zaměřením na drobné, podnikové a investiční bankovníctví. Komplexní finanční služby jsou zajišťovány celou *finanční skupinou Komerční banky*, kde KB a.s. je mateřskou společností a jejím prostřednictvím jsou poskytovány další specifické služby jejich dceřiných společností. Mezi ně patří: Penzijní fond KB a.s., Modrá pyramida stavební spořitelna a.s., Factoring KB a.s., ESSOX a.s (poskytující spotřebitelské úvěry), Komerční pojišťovna a.s., Protos, uzavřený investiční fond, Bastion European Investment, All in Real Estate Leasing. [23]

Hlavním akcionářem s 60,35% podílem na základním kapitálu a hlasovacích právech je finanční skupina Sociétés Générale, která se řadí mezi největší finanční skupiny v EU. [23]

KB a.s. dosáhla v první polovině roku 2009 *čistého zisku* 5,8 mld. Kč, což je v meziročním porovnání pokles o 10,1%. *Provozní výnosy* vzrostly o 4,9% na 16,97 mld. Kč, z toho čisté úrokové výnosy vzrostly o 6,9% na 11 mld. Kč, příjmy z poplatků a provizí klesly o 5,9% na 3,8 mld. Kč a čistý zisk z finančních operací díky úspěšným operacím na vlastní účet banky, vyšší poptávce po zajištění úrokových sazeb a vyšší emisní aktivitě na trhu eurobondů vzrostly o 18,4% na 2 mld. Kč. *Provozní náklady* klesly o 3,7% na 6,9 mld. Kč, přičemž personální náklady vzrostly o 4,6%, všeobecné náklady klesly o 7,5% a odpisy klesly o 18,4%. Ukazatel návratnosti kapitálu ROE činil 26,55% a ukazatel návratnosti aktiv ROA 1,72%. [27]

Celková bilanční suma na konci první poloviny roku 2009 činila 675 mld. Kč. Klientské úvěry vzrostly o 9,1% na 382,5 mld. Kč. Z toho úvěry soukromým osobám činily 44% všech úvěrů, úvěry pro podnikatele byly poskytnuty v objemu 209,3 mld. Kč, což je meziroční růst o 3,4%. Vklady klientů tvořily 532,1 mld. Kč, z toho vklady občanů vzrostly o 4,6% na 154 mld. Kč a podnikatelské vklady poklesly o 1,5% na 284,7 mld. Kč. Podíl objemu úvěrů se zvláštní kontrolou k objemu všech úvěrů činí 6,4%, což je meziroční nárůst o 34,3 procentního bodu. [27]

Ratingové ohodnocení v roce 2009 agenturou Fitch z krátkodobého hlediska je na úrovni F1 a z dlouhodobého na úrovni A, ohodnocení agenturou Moody's z krátkodobého hlediska Prime-1 a z dlouhodobého A1 a ohodnocení agenturou Standard&Poor's z krátkodobého hlediska A-1 a z dlouhodobého A. [23]

Základní statistické údaje ke konci roku 2009 [23]:

- 1,63 milionů klientů,
- 966 000 uživatelů elektronického bankovníctví,
- 1 698 000 uživatelů platebních karet
- 394 poboček,
- 673 bankomatů,
- 8 804 zaměstnanců

3.3.2 Československá obchodní banka a.s.

ČSOB je univerzální banka založená v roce 1964 a privatizována v roce 1999. Zaměřuje se na drobnou klientelu, pro kterou na českém trhu vystupuje pod obchodními značkami ČSOB a Poštovní spořitelna, dále na malé a střední podniky, korporátní klientelu, nebankovní finanční instituce, finanční trhy a privátní bankovníctví. [16]

ČSOB nabízí produkty celé **Finanční skupiny ČSOB**, do které se dále řadí ČSOB Pojišťovna, penzijní fondy Stabilita a Progres, Hypoteční banka, Českomoravská stavební spořitelna, ČSOB Investiční společnost a ČSOB Asset Management, ČSOB Leasing, ČSOB Factoring a sesterská společnost Patria pro obchodování na finančních trzích. [14]

ČSOB je členem bankopojišťovací skupiny KBC působící na belgickém trhu. Geografický rozsah skupiny KBC je rozšířen po střední a východní Evropě. Od roku 2007 je KBC Bank jediným **akcionářem ČSOB**. [15]

V první polovině roku 2009 dosáhla ČSOB **čistého zisku** 5,91 mld. Kč, meziročně vzrostl o 7%. **Provozní výnosy** vzrostly o 18% na 16, 167 mld. Kč, z toho příjmy z úroků vzrostly o 11% na 11,568 mld. Kč, příjmy z poplatků a provizí klesly o 1% na 3,27 mld. Kč a příjmy z obchodní činnosti klesly o 55% na 0,388 mld. Kč. **Provozní náklady** vzrostly o 1% na 7,146 mld. Kč. [21]

Bilanční suma klesla mezi prvním pololetím 2008 a prvním pololetím 2009 o 3% na 899,8 mld. Kč. Objem úvěrů vzrostl o 9% na 407,7 mld. Kč, z toho hlavní nárůst zaznamenaly spotřebitelské úvěry, úvěry ze stavebního spoření hypoteční úvěry fyzickým

osobám, podnikatelské úvěry zaznamenaly pouze mírný růst. Bankovní vklady činí 484,6 mld. Kč. Podíl úvěrů po splatnosti k celkovému objemu úvěrů je 2,71% a podíl objemu úvěrů k objemu vkladů je 67,7%. [21]

Ratingové ohodnocení agenturou Fitch z krátkodobého hlediska je na úrovni F2 a z dlouhodobého na A-, ohodnocení agenturou Moody's z krátkodobého hlediska na úrovni Prime-1 a z dlouhodobého na A1. [16]

Základní statická data ČSOB ke konci roku 2009 [16]:

- 3 066 000 klientů,
- 2 015 000 uživatelů přímého bankovníctví,
- 1 987 000 platebních karet,
- 246 poboček ČSOB a 3 320 obchodních míst České pošty,
- 718 bankomatů,
- § 8 012 zaměstnanců.

3.3.3 Porovnání vybraných ukazatelů ČS, KB a ČSOB

Pro lepší znázornění a porovnání jsou uvedeny v následující tabulce vybraná data a finanční ukazatele ČS a.s., KB a.s. a ČSOB a.s.

Tabulka 10 - Porovnání vybraných dat a finančních ukazatelů ČS, KB a ČSOB

Banka	ČS	KB	ČSOB
Počet klientů ke konci roku 2009	5 275 000	1 630 000	3 066 000
Počet poboček ke konci roku 2009	655	394	246+3 320
Počet bankomatů ke konci roku 2009	1 195	673	718
Krátkodobý rating (Fitch) 2009	F1	F1	F2
Dlouhodobý rating (Fitch) 2009	A	A	A-
Čistý zisk k 30.6. 2009 (mld. Kč)	6,31	5,8	5,9
Bilanční suma k 30.6. 2009 (mld. Kč)	858,46	675	899,8
Objem klientských úvěrů k 30.6.2009 (mld. Kč)	468,77	382,5	407,7
Objem klientských vkladů k 30.6.2009 (mld. Kč)	661,22	532,1	484,6
Objem úvěrů/objem vkladů k 30.6.2009 (%)	70,9	71,8	67,7
Úvěry po splatnosti/celkový objem úvěrů k 30. 6. 2009 (%)	2,8	6,4	2,71

Zdroj: Vlastní

4 Bankovní produkty ČS pro právnické osoby

Česká spořitelna a.s. nabízí komplexní škálu finančních služeb pro různé segmenty klientů. Obsluhu fyzických zajišťují bankovní poradci na pobočkách ČS, podnikatelé a malé a střední podniky v oblasti úvěrů nad 300 000 Kč jsou obsluhováni speciálními firemními poradci, kteří sídlí pouze na větších pobočkách a v ostatních záležitostech na všech pobočkách bankovními poradci, velké firmy se obracejí na speciální komerční centrum se sídlem v Praze a veřejný sektor na specialistu pro veřejný sektor. Bankovní produkty mají různá specifika, podle cílového zákazníka. Tato práce se zaměřuje na bankovní produkty pro podnikatele a malé a střední firmy. Veškeré informace k této kapitole jsou získány z interních zdrojů České spořitelny.

4.1 Úvěrové produkty

Úvěry jsou poskytovány v různých formách, lze je čerpat opakovaně formou kontokorentního úvěru nebo jednorázově, se zajištěním nemovitosti i bez zajištění, se sledováním účelu použití poskytnutých peněžních prostředků i bez sledování.

4.1.1 Kontokorentní úvěr Profit

Kontokorentní úvěr Profit je určen pro podnikatele a malé podniky s obratem do 30 mil. Kč za rok. Využívá se zejména k financování krátkodobých provozních potřeb klienta. Úvěr je zaveden na běžném účtu v programu Profit a je oproti klasickému kontokorentu cenově zvýhodněn. Poplatky v příloze C. Ve smlouvě se sjednává úvěrový rámec, běžný účet tedy musí vykazovat jak kreditní tak i debetní zůstatek.

Jedná se o úvěr s průběžným čerpáním bez sjednaného plánu a bez předkládání podkladů k čerpání. Splácení probíhá průběžně bez splátkového kalendáře, k termínu splatnosti úvěru však nesmí běžný účet vykazovat debetní zůstatek, většinou je splatnost do 12 měsíců od začátku čerpání. Při splnění všech podmínek lze úvěr znovu čerpat na dalších 12 měsíců.

Pro zřízení musí žadatel podat žádost o kontokorent a daňové přiznání za poslední ukončené zdaňovací období. Výše kontokorentu se odvíjí od bonity klienta, maximálně do výše 1 mil. Kč.

Klasický kontokorentní úvěr k běžnému účtu není omezen hranicí 1 mil. Kč a obratem podniku do 30 mil. Kč. Poplatky v příloze C.

4.1.2 Leasing

Dle účelu financování nebo formy leasingu se rozlišuje leasing dopravní techniky, operativní leasing, leasing strojů a zařízení.

Leasing dopravní techniky

Tento druh leasingu je určen jak pro fyzické osoby nepodnikatele, tak pro fyzické osoby podnikatele, malé a střední firmy i velké firmy a korporace. Jde o finanční pronájem s následnou koupí najatého hmotného majetku, kde doba nájmu pronajímané věci je delší než 20% stanovené doby odepisování, nejméně však 36 měsíců. Z časového hlediska jde o střednědobý způsob financování s obvyklou splatností 36-48 měsíců).

Podmínkou pro poskytnutí je financování dopravní techniky, a to jak nové i použité (max. stáří 4 roky od uvedení do provozu, složení akontace 5-70% pořizovací ceny. Leasingové splátky představují pro daňový subjekt daňově uznatelnou položku a zároveň je celá leasingová splátka včetně marže leasingové společnosti předmětem DPH.

Leasing strojů a zařízení

Průběh a podmínky leasingu jsou stejné jako leasing dopravní techniky, kromě účelu financování. Předmětem leasingu jsou stroje a zařízení, zařazené do I. -III. odpisové skupiny, jde např. o: stavební a obráběcí stroje, polygrafické stroje, výpočetní a kancelářskou techniku, zdravotnické přístroje, energetická zařízení, zemědělské stroje, úklidové a čistící stroje, technologické celky a výrobní linky. Může jít jak o nový tak použitý předmět, přičemž za použitý se považuje předmět, který byl uveden do provozu více než 6 měsíců před realizací obchodního případu nebo byl vyroben před více než 12 měsíci.

Pořizovací cena leasingu musí být od 150 000 Kč, doba splácení je stanovena individuálně. Pro zřízení je potřeba předložit platnou závaznou nabídku dodavatele předmětu leasingu, výpis z obchodního rejstříku, živnostenský list nebo koncese leasingového nájemce, žádost o leasing, kopie nájemní smlouvy a ekonomické údaje o firmě (úvěrové a leasingové smlouvy, rozvaha a výsledovka v podvojném účetnictví, závěrka v daňové evidenci).

U leasingových smluv, kde pořizovací cena předmětu leasingu přesahuje 500 000 Kč, je nedílnou součástí osobní kontrola dodání a umístění předmětu.

Operativní leasing

Operativní leasing je určen pro podnikatele, malé a střední firmy a velké firmy a korporace. Je to časově ohraničený pronájem osobních nebo užitkových vozidel do 3,5 tuny s nabídkou doprovodných služeb. Komplexní servis zahrnuje: veškerou administrativní činnost, financování nákupu vozidel, pojištění včetně řešení pojistných událostí, úhrada všech poplatků a daní, uvedení vozidla do provozu a vybavení vozidla, zajištění karet pro tankování, organizace a plánování údržby, oprav a výměny sezónních pneumatik, zajištění pravidelných servisních prohlídek, asistenční služby, vyřizování reklamací a pravidelný reporting nákladových položek.

Předmětem může být nové vozidlo nebo vozidlo v provozu max. 6 měsíců s maximálním počtem najetých kilometrů 6000. Není nutné skládat akontaci. Časový horizont je od 12 měsíců do 60 měsíců.

Pro zřízení je nutné předložit výpis z obchodního rejstříku nebo živnostenský list, osvědčení o registraci k DPH u plátce DPH, kopie výpisu bankovního účtu za předchozí měsíc, informace o aktivních úvěrech a leasingových smlouvách, daňové přiznání za dvě předchozí období, rozvahu a výsledovku.

Předmětem DPH je celá leasingová splátka včetně marže leasingové společnosti, daňovým dokladem je splátkový kalendář.

4.1.3 Hypotéky

Hypoteční úvěry jsou charakteristické pro dlouhodobé financování finančně náročnějších investic se zajištěním nemovitostí. Většinou se sleduje účel použití peněžních prostředků, ale existují i druhy hypoték bez sledování použití. Poplatky v příloze C.

Americká hypotéka 5 plus

Je určena pouze pro podnikatele s obratem do 30 mil. Kč za rok. Jde o hotovostní neúčelový úvěr zajištěný zástavním právem k nemovitosti a je určen na financování podnikatelských aktivit klienta. Splatnost může být jak krátkodobého charakteru na 1 rok, tak střednědobého do 5-ti let a dlouhodobého se splatností do 15ti let. Výše úvěru musí být v rozmezí od 150 000 Kč do 5 mil. Kč. U úvěru do 500 000 Kč se nepožaduje předložení ocenění nemovitosti.

Komerční hypotéka

Komerční hypotéka je určena podnikatelům a právnickým osobám. Jde o úvěr určený na investice do nemovitostí převážně provozního charakteru pro vlastní použití. Lze takto financovat koupi, výstavbu, rekonstrukci nebo modernizaci, stavební úpravy nemovitosti, vypořádání majetkových poměrů. Úvěr lze použít i na splácení úvěru použitého shodně s účelem hypotečního úvěru.

Úvěr může být poskytnut jak krátkodobý, tak střednědobý a dlouhodobý a jeho maximální výše je 15 mil. Kč. Klient musí disponovat 15%-40% vlastních zdrojů, v závislosti na jeho ratingu. Je nutné předložit tyto doklady:

- podnikatelský záměr,
- výpis z obchodního rejstříku,
- doložení vlastních zdrojů (equity),
- podklady k ekonomické analýze klienta,
- list vlastnictví,
- nabývací tituly k nemovitosti,
- územní rozhodnutí,
- ocenění nemovitosti.

Hypoteční úvěr pro právnické osoby-projektové financování

Tento úvěr je určen jak pro právnické osoby, tak pro fyzické osoby podnikatele. Jedná se většinou o financování nákupu či výstavby nebo rekonstrukce nemovitosti určených k následnému prodeji či pronájmu, kde zdrojem splácení úvěru je realizace projektu, tj. výnosy z prodeje nebo pronájmu.

Úvěry střednědobé, typu A, jsou určeny především na bytovou výstavbu s následným prodejem a jsou splatné od jednoho do pěti let. Úvěry dlouhodobé, typu B, jsou určeny převážně na pronájem a jejich splatnost je maximálně 15 let. Klient musí splnit podmínky:

- podíl vlastních prostředků (equity) ve výši 25% z celkových nákladů projektu do kolaudace,
- min. 30% příjmu z projektu u úvěru typu A musí být zajištěno existujícími smlouvami na předprodej, u typu B individuálně dle výnosovosti a cashflow nemovitosti,
- musí být vydáno minimálně územní rozhodnutí k výstavbě,
- rozpočtové náklady, případně smlouva o dílo,
- založena čistá jednoúčelová společnost (SPV)

Dále musí klient předložit podnikatelský záměr, výpis z obchodního rejstříku, doložení výše a původu equity, list vlastnictví, nabývací tituly k nemovitosti, územní rozhodnutí, projektová dokumentace, rozpočet projektu, rezervační a předkupní smlouvy, nájemní a budoucí nájemní smlouvy a informace o vlastnících.

Hypotéka GLOBAL

Příjemcem úvěru je právnická osoba ve formě jednoúčelové společnosti, která je nebo bude vlastníkem předmětné nemovitosti, která bude dále pronajímána nájemci (přednostně společníkovi nebo akcionáři této společnosti, ale i na volném trhu). Úvěr je určen na koupi, výstavbu nebo rekonstrukci nemovitosti, dále je určen na splácení úvěru poskytnuté peněžním ústavem nebo třetí osobou použitého shodně s účelem hypotečního úvěru.

Výše úvěru může být od 60% celkových nákladů investičního záměru. Splatnost je minimálně 5 let a maximálně 15 let.

4.1.4 Ostatní úvěry

Do této kategorie patří úvěry bez zajištění určené pro podnikatele a malé firmy s obratem do 30 mil. Kč. Poplatky v příloze C.

Termínovaný úvěr Profit

Úvěr je poskytován v rámci doplňkové části balíčku Profit program. Je alternativou ke kontokorentnímu úvěru v rámci balíčku Profit program, především je určen pro ty klienty, kteří preferují předem stanovený splátkový plán a rozložení splácení na delší období. Klient může v rámci balíčku Profit program čerpat souběžně kontokorent i termínovaný úvěr, přičemž součet může být maximálně 1 mil. Kč. Úvěr je rovněž využíván jako produkt, na který je převáděn kontokorentní úvěr, pokud klient nespĺňuje jeho podmínky. Výše úvěru je tedy maximálně 1 mil. Kč a určuje se dle bonity klienta. Splatnost může být maximálně 6 let.

Provozní úvěr

Úvěr se využívá k financování provozních potřeb klienta na základě předložení podkladů k čerpání. Předmětem úvěrování je financování zásob, pohledávek, nákladů, či jiných potřeb provozního charakteru. Lze jej rovněž použít na refinancování dříve poskytnutého úvěru na provozní potřeby. Je to vždy termínovaný úvěr se stanoveným plánem

čerpání a splácení. Čerpání se děje na základě předložení podkladů prokazující účelovost. Splatnost úvěru může být krátkodobá do 12 měsíců a střednědobá v rozmezí jednoho až tří let.

Investiční úvěr

Tento úvěr sloužím k financování investičních potřeb klienta. Předmětem úvěrování mohou být nemovitosti, stavby, stroje a zařízení a jejich ucelené soubory, cenné papíry a jiné potřeby investičního charakteru. Lze jej rovněž využít k refinancování dříve poskytnutého úvěru na investiční potřeby nebo na koupi obchodního podílu. Je to vždy účelový termínovaný úvěr se stanoveným plánem čerpání a splácení. Může jít jak o krátkodobý, střednědobý tak dlouhodobý úvěr. Výše je individuální, je však požadována spoluúčast klienta ve výši 15%-40% celkových nákladů dle bonity klienta.

Revolvingový úvěr

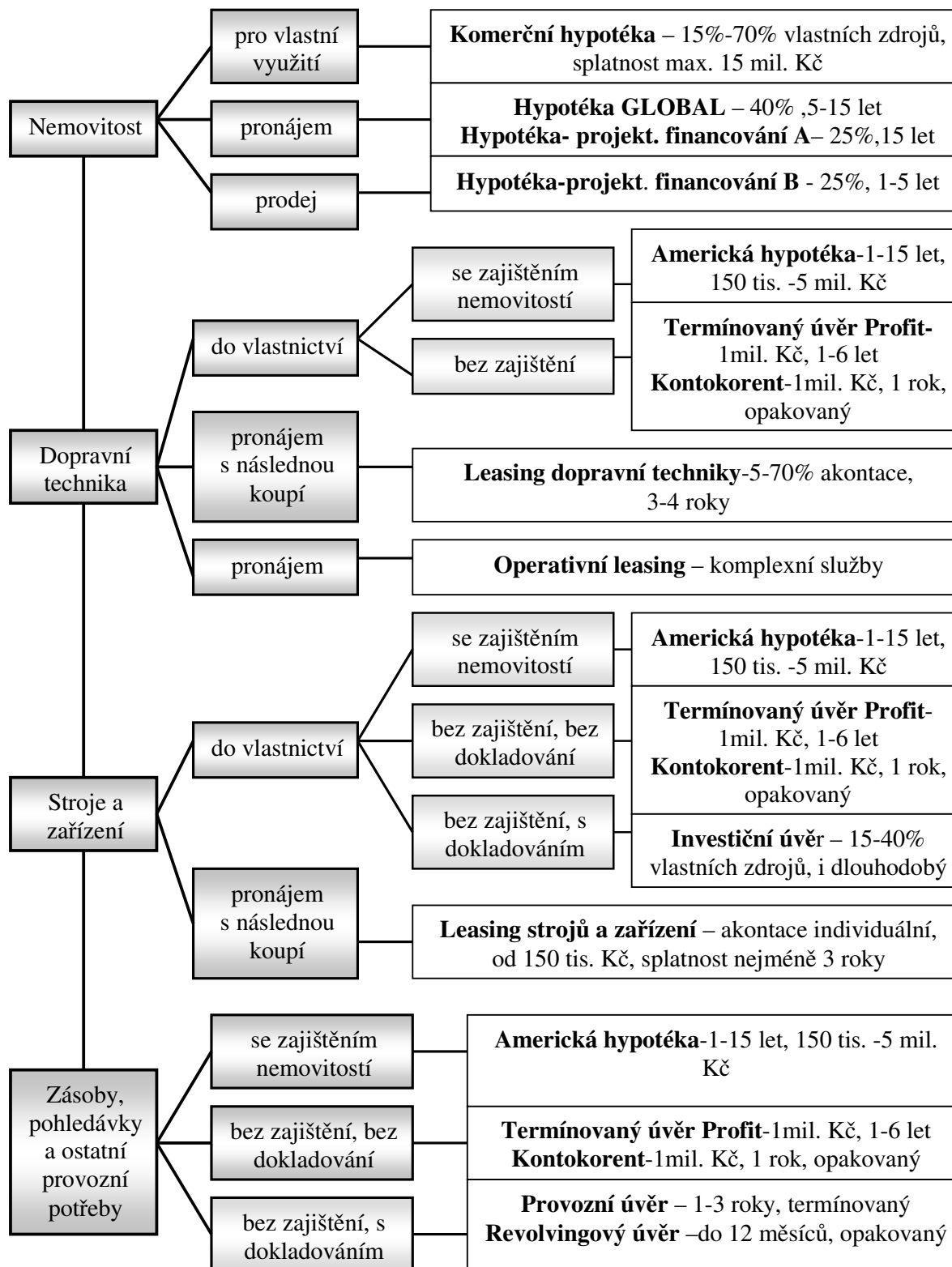
Slouží k financování provozních potřeb krátkodobého charakteru se splatností do 12 měsíců. Vyznačuje se opakovaným čerpáním a splácením, v průběhu trvání úvěrového vztahu lze na určité období stanovit v rámci výše úvěru ještě limit čerpání, který je vždy menší nebo roven výši úvěru. V případě vyčerpání celé částky úvěru je možno při jakékoliv výši splátky v průběhu úvěrového vztahu splacenou sumu opětovně vyčerpat.

Tento úvěr lze použít na refinancování dříve poskytnutého úvěru na provozní potřeby. Čerpání se děje na základě předložení podkladů prokazující účelovost čerpání.

4.1.5 Výběr optimální varianty úvěru

Výběr optimální varianty úvěru závisí především na účelu použití svěřených peněžních prostředků a na tom, zda budeme mít možnost předložit potřebné doklady prokazující koupi daného předmětu. Následně se výběr úvěru odvíjí dle jeho možné výše a potřeby vlastních zdrojů na počátku úvěru. Dalším důležitým faktorem je také doba splácení a od ní se odvozující splátka. V neposlední řadě se rozhodování bude odvíjet od výše poplatků, ty by měly být pro každého klienta stejné, odlišující se pouze v počtu zvolených doplňkových služeb a výši úrokových sazeb. Úrokové sazby se stanovují ve většině případů individuálně, jejich výše závisí na bonitě klienta, na atraktivnosti odvětví, ve kterém podniká, na tom, jak je dobrým klientem banky, dále i na výši úvěru a jeho doby splatnosti. Proto by si měl klient vybrat zhruba ze dvou až tří variant produktů a výši poplatků a úroků by měl nasimulovat firemní poradce přímo na jeho míru.

K výběru optimálních variant úvěru slouží následující schéma. Základním vodítkem je účel úvěru.

Obrázek 6 – Schéma výběru optimální varianty úvěru

Zdroj: Vlastní

4.2 Depozitní produkty

Depozitní produkty slouží klientům ČS k ukládání jejich peněžních prostředků. K tomu je vedou dva důvody. *Prvním* z nich je provádění bezhotovostního platebního styku, čili provádění jednorázových plateb či trvalých plateb. K tomu mohou využít jednak pracovníka přepážky ČS, samoobslužnou zónu na pobočce nebo elektronické bankovníctví a provádět tak platby doma přes internet, telefon nebo pomocí telefonního bankéře.

V závislosti na tom, jak bude klient provádět bezhotovostní, ale i hotovostní operace, si zvolí buď klasický účet, nebo účet nastavený s konkrétním balíčkem doplňkových služeb za zvýhodněnou cenu.

Druhým důvodem proč volit depozitní produkt je uložení nadbytečných peněžních prostředků na účet za účelem jejich zhodnocení. Zde je pro klienta důležitá úroková sazba na účtu, doba vázání finančních prostředků a sankce v případě nedodržení vázací doby.

Tato kapitola se opět zaměřuje na produkty pro podnikatele a malé firmy a střední firmy.

4.2.1 Běžné účty

Běžný účet v české měně slouží k zajištění potřeb spojených především s podnikatelskou a provozní činností. Umožňuje jednoduchou a efektivní správu firemních financí, možnost zmocnění k nakládání s prostředky na účtu dalším osobám, sjednání kontokorentu k účtu. Vklady na běžných účtech jsou ze zákona pojištěny a připsané úroky podléhají dani z příjmu. Úroková sazba se řídí vyhláškou úrokových sazeb ČS a v současnosti činí 0,01% ročně.

Klient může volit k běžnému účtu využívání platebních instrumentů jako platební karty a šeky, provádět bezhotovostní operace, ovládat účet přes přímé bankovníctví, atd. Přehled doplňkových služeb a jejich cena v příloze B.

Podmínkou pro zřízení účtu je prokázání totožnosti majitele účtu a disponujících osob, prokázání právní subjektivity a prokázání totožnosti osob oprávněných jednat za právnickou osobu. Uzavírá se smlouva mezi bankou a majitelem účtu a vyplňuje se podpisový vzor. Veškeré operace jsou následně prováděny po ověření podpisového vzoru. Zde může majitel účtu nebo osoba opravňující jednat za majitele účtu přidělit disponující práva dalším osobám. Majitel účtu může i zvolit, zda stačí, aby byla každá disponující osoba podepsána samostatně, nebo aby byly doklady podepisovány alespoň dvěma a více disponujícími osobami, dále lze

připojit k podpisovému vzoru razítko. Poslední podmínkou je složení minimálního vkladu, tj. 1000 Kč. Tento minimální vklad je zároveň minimální zůstatek, který by měl být na účtu neustále.

Specifickými účty jsou například běžný účet v cizí měně, který se řídí kurzovním lístkem ČS, účet pro nevzniklou obchodní společnost, který slouží pro složení základního vkladu obchodní společnosti před jejím zápisem do obchodního rejstříku a jistotní účet, určený k zajištění řádného vypořádání kupní ceny mezi prodávajícím a kupujícím při koupi, resp. prodeji nemovitosti.

4.2.2 Balíčky depozitních produktů

Klient ČS si může založit běžný účet a dále dokupovat doplňkové služby nebo si zvolí balíček služeb nastavený Českou spořitelnou za zvýhodněných podmínek. Mezi tyto balíčky patří Profit program a program Profit light.

Profit program

Profit program je společná nabídka produktů a služeb pro podnikatele a malé podniky s možností získání zjednodušeného kontokorentu. V případě, že si klient zakoupí produkty ze základní části (poplatky v příloze B), může následně využít zvýhodněné nabídky dalších produktů doplňkové části Profit programu.

Základní část (poskytnutí za standardních podmínek jako u běžného účtu):

- běžný účet v české měně se zvýhodněným pásmovým úročením,
- služební platební karta Visa Electron, MasterCard Business, Visa Business, Visa Business Gold,
- přímé bankovníctví.

Doplňková část:

- zjednodušené a zvýhodněné poskytnutí kontokorentu k běžnému účtu (kontokorent Profit) za podmínky, že je účet veden u ČS déle jak 12 měsíců, klient nepřesahuje hrubou úvěrovou angažovanost a nemá negativní informace v centrálním registru bank,
- zvýhodněný termínovaný úvěr Profit program,
- zvýhodněná nabídka vedení účtu v cizí měně.

Program Profit light

Program Profit light nabízí společnou nabídku produktů a služeb poskytovaných majitelům běžných účtů v české měně za zvýhodněnou jednotnou cenu (poplatek v příloze B). Peněžní prostředky jsou úročeny zvýhodněnou úrokovou sazbou jako v programu Profit. Nabídka se skládá z předem stanovených produktů, klient tedy nemá možnost výběru jednotlivých součástí.

Součástí programu Profit light je:

- běžný účet v české měně,
- embosovaná platební karta MasterCard Business,
- přímé bankovníctví,
- 2 hotovostní výběry z bankomatů ČS v měsíci, ostatní placené dle sazebníku ČS,
- 10 příkazů k úhradě zadaných prostřednictvím služby přímého bankovníctví měsíčně, ostatní placeny dle sazebníku ČS.

Zvýhodněné úročení Profit programu a programu Profit light

Pásmové úročení těchto programů se řídí vyhláškou o úrokových sazbách ČS, jsou tedy pohyblivé. Následující tabulka zachycuje jejich výši ke dni 3. 3. 2010.

Tabulka 11 - Pásmové úročení programu Profit a Profit light ke dni 3. 3. 2010

Zůstatek na účtu	do 999 999 Kč	1 000 000 Kč - 4 999 999 Kč	nad 5 000 000 Kč
Úroková sazba	0,01% p.a.	0,2% p.a.	0,3% p.a.

Zdroj: www.csas.cz [7]

4.2.3 Vkladové účty

Vkladový účet je určen jak pro soukromé osoby, tak pro podnikatele a malé podniky, veřejný a neziskový sektor i pro svobodná povolání. Slouží pro ukládání dočasně volných peněžních prostředků v české i cizí měně. Je určen nejen pro jednorázové vkládání, ale i pro pravidelné spoření. Při pravidelném spoření může navíc klient získat úrokovou bonifikaci.

Účet může být zřízen, aniž by klient vlastnil běžný účet. Je zřizován a veden bez poplatku, rovněž výpis je zasílán zdarma. Vklad na účtu je pojištěn ze zákona, připsaný úrok je tedy předmětem daně z příjmu.

Klient si může zvolit dobu splatnosti od 7 dnů do 48 měsíců. Účet se může po uplynutí zvolené doby ukončit, účet je bez revolvingu, nebo může dále pokračovat opět na stanovenou dobu, účet je pak s revolvingem. Klient může jednou za zvolené období vybrat 25% ze zůstatku bez sankce za předčasný výběr. Při jakémkoliv jiném výběru je účtován sankční poplatek. Sankční poplatek = vybíraná částka * 2% * počet dní do splatnosti / 360.

Úroková sazba se odvíjí od doby splatnosti a od zůstatku na účtu, je pevná po celou dobu splatnosti, při automatickém obnovování (revolvingu) se stanovuje nová úroková sazba platná ke dni revolvingu. Současné úrokové sazby zachycuje následující tabulka.

Tabulka 12 - Roční úrokové sazby v % u vkladových účtů ČS ke dni 3. 3. 2010

Zůstatek na účtu v Kč					
	do 99 999	100 000 – 249 999	250 000 – 499 999	500 000 – 999 999	nad 1 000 000
Splatnost					
7 dní	0,15	0,2	0,25	0,3	0,4
14 dní	0,15	0,2	0,3	0,4	0,45
1 měsíc	0,2	0,3	0,4	0,45	0,55
2 měsíce	0,2	0,3	0,4	0,45	0,55
3 měsíce	0,4	0,45	0,5	0,55	0,6
4 měsíce	0,4	0,45	0,5	0,55	0,6
5 měsíců	0,4	0,45	0,5	0,55	0,6
6 měsíců	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9
7 měsíců	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9
8 měsíců	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9
9 měsíců	0,7	0,8	0,9	1	1,05
10 měsíců	0,7	0,8	0,9	1	1,05
11 měsíců	0,7	0,8	0,9	1	1,05
12 měsíců	1	1,1	1,2	1,3	1,4
18 měsíců	1,6	1,7	1,8	1,9	2
24 měsíců	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5
36 měsíců	2,5	2,6	2,7	2,75	2,8
48 měsíců	2,7	2,8	2,9	3	3,1

Zdroj: www.csas.cz [8]

Účet lze zrušit v den opakování a následující den bez sankce, při zrušení k jakémukoliv jinému dni se uplatňuje sankční poplatek za nedodržení splatnosti. Úroková bonifikace při pravidelném spoření je 15% z úrokového výnosu z příkladů.

4.2.4 Přímé bankovníctví

Služba přímého bankovníctví nepředstavuje samostatný depozitní produkt, ale doplňkovou službu. Pomocí přímého bankovníctví lze aktivně ovládat běžné účty z domova přes internet, telefon či telefonního bankéře. Poplatky v příloze B.

Přímé bankovníctví je v ČR realizováno prostřednictvím služby Servis 24. Servis 24 slouží občanům, podnikatelům a právnickým osobám. Jde o službu přímého bankovníctví, která umožňuje klientům ČR nepřetržitě obsluhovat účty z jakéhokoliv místa v České republice i zahraničí v těchto formách:

- *Servis 24 Telebanking* – komunikace s bankou je zajištěna pomocí automatické hlasové služby s možností využití osobní obsluhy telefonním bankéřem,
- *Servis 24 Internetbanking* – komunikace probíhá prostřednictvím počítače připojeného na síť internet, je nutné mít nainstalované prohlížeče Microsoft Internet Explorer 6.0, 7.0, 8.0 nebo Mozilla Firefox 3.0,
- *Servis 24 GSM banking* – k jeho využívání je zapotřebí vlastnit mobilní telefon podporující aplikaci SIM Toolkit, komunikace probíhá prostřednictvím zabezpečených sms zpráv.

Klasické zabezpečení *Internetbankingu* je formou klientského čísla a hesla, kterými se přihlašuje do aplikace na stránkách www.servis24.cz. Dále může být využit placené přihlašovací sms, kdy je při každém přihlášení zaslán na mobilní telefon přihlašovací kód formou sms. Každá transakce realizovaná přes *Internetbanking* musí být potvrzena autorizačním kódem, který automaticky přichází formou autorizační sms na mobilní telefon klienta po zadání transakce. Transakce je realizovaná až po vepsání tohoto kódu. Tyto autorizační sms nejsou placené. Vyšší forma zabezpečení umožňuje přihlášení pomocí čipové karty. Na čipové kartě je uložen klientský certifikát, což je datová zpráva sloužící k přihlášení, k autorizaci zadávaných aktivních transakcí nebo k vytvoření elektronického podpisu.

Zabezpečení Telebankingu je formou přiděleného klientského čísla a bezpečnostního kódu, pro *GSM banking* je nahrávána aplikace do mobilního telefonu přímo na pobočce po ověření klienta.

Zvláštní formou přímého bankovníctví je služba Business 24, kde je povinné využívání klientského certifikátu a která umožňuje více možností při určování práv disponentů.

4.3 Zprostředkování platebního styku

Jedním z důvodů, pro zřízení účtu u banky je zjednodušení platebního styku. Každý podnikatel či firma musí nějakým způsobem přijímat platby za své výkony a naopak za spotřebované výkony platit. Pro rychlejší realizaci těchto plateb zde vystupuje jako prostředník banka, která pro tyto účely nabízí řadu produktů. Poplatky v příloze B.

4.3.1 Tuzemský platební styk

Tuzemský platební styk je služba klientům banky, která se provádí ve formě hotovostních a bezhotovostních operací za použití definovaných typů platebních instrumentů.

Bezhotovostní platební styk se realizuje prostřednictvím systému PZSUN (platební a zúčtovací styk univerzální), který provádí jednak vnitřní platební styk (účet plátce a účet příjemce je veden u ČS) a jednak mezibankovní platební styk prostřednictvím clearingového centra ČNB.

Bezhotovostní platební styk v rámci České republiky je prováděn na základě:

- papírových formulářů stanovených ČS,
- příkazů podaných přes bankomaty ČS,
- dat podaných prostřednictvím médií,
- složení prostředků na obchodním místě banky.

K hromadnému zpracování inkas a úhrad může sloužit také sběrný účet, což je technický účet ČS, nikoliv klientský, a jehož správa není zpoplatněna. Pro jeho zřízení nemusí mít klient u ČS běžný účet. Platby jsou realizovány na základě předložení diskety nebo flash disku. Tento způsob se využívá k rychlému rozúčtování mezd nebo inkasování nájemného, školného, pojistného a jiné.

Hotovostní operace jsou uskutečňovány jako vklady na účet v české nebo cizí měně a výběry z příslušného účtu na pobočkách banky nebo v síti bankomatů.

4.3.2 Platební instrumenty

Pro realizaci platebního styku jsou nezbytné platební instrumenty, patří mezi ně platební příkazy, šeky a platební karty.

Platební příkazy

Mezi základní typy platebních příkazů se řadí:

- příkaz k úhradě – jednorázový příkaz iniciovaný plátcem,
- příkaz k inkasu – jednorázový příkaz iniciovaný příjemcem platby, musí být povolen u účtu plátce,
- příkaz k platbě v hotovosti – jednorázový příkaz k platbě z účtu iniciovaný plátcem, kdy příjemce obdrží hotovost,
- trvalý příkaz k úhradě – trvalá instrukce k pravidelné platbě stejné částky k určitému datu iniciovaná plátcem,
- trvalý příkaz k inkasu – trvalá instrukce k pravidelné platbě určité částky k určitému datu iniciovaná příjemcem platby,
- souhlas s inkasem - povolení plátcem k uskutečnění platby z jeho účtu na základě příkazu k inkasu nebo trvalého příkazu k inkasu, povolení může být neomezené nebo omezené určitým limitem, příjemce si pak nemůže vyžádat z účtu částku nad daný limit.

Soukromé šeky

Soukromý šek umožňuje klientům přístup k penězům na jejich účtu, nejčastěji je používán k výplatě hotovosti z účtu třetí osobě. Může být vystaven v české i cizí měně a jeho maximální výše je ohraničená zůstatkem na účtu. Lze jej předložit k proplacení i v jiné bance. Jeho hlavní výhodou je, že ho lze vystavit kdekoliv a kdykoliv, na jakoukoliv částku (do výše zůstatku na účtu). Šeková částka je z účtu stržena až po předložení podepsaného šeku.

Platební karty

Klient si může zvolit platební kartu od dvou vydavatelských společností, a to Visa a MasterCard. Veškeré karty jsou čipové. Dále má na výběr mezi elektronickou platební kartou, embosovanou (vhodnější při častém placení v obchodní síti a v zahraničí) a prestižní zlatou kartou. Ke kartě lze volit i další zpoplatněné služby, jako cestovní pojištění a pojištění karty v případě ztráty či odcizení.

4.3.3 Elektronická fakturace

Prostřednictvím kanálu přímého bankovníctví může klient ČS odesílat, přijímat a proplácet faktury v elektronické podobě. Výstavce zašle fakturu ve vlastním datovém formátu, v konsolidačním modelu se faktura převede na formát pro příjemce. Vše lze propojit s účetním systémem podniku.

4.3.4 Zahraniční platební styk

Zahraniční platební styk slouží klientům, kteří uskutečňují platby z/do zahraničí nebo z/do tuzemské banky v cizí měně. Tato platba se nazývá hladká platba. Jde o rychlou platbu, kde se nepožadují žádné další dokumenty prokazující protiplnění druhé strany, jako je tomu u dokumentárních plateb. Je realizován ihned po podání příkazu bez vazby na splnění závazku, ke kterému se vztahuje.

Vyšlá hladká platba představuje úhradu do zahraničí v cizí i české měně nebo úhradu do jiné tuzemské banky v cizí měně. Realizuje se na základě platebního příkazu do zahraničí nebo SEPA převodu (platba pouze v eurech) podaných na obchodních místech banky nebo platebního příkazu zadaného přes přímé bankovníctví.

4.3.5 Dokumentární platby

Dokumentární platby jsou takové, kdy podmínkou pro realizaci platebního příkazu je předání bance dokumenty související se splněním závazku, ke kterému se platba vztahuje. Patří mezi ně dokumentární inkaso a dokumentární akreditiv.

Dokumentární inkaso

Dokumentárním inkasem se rozumí nakládání bank s dokumenty na základě instrukcí příkazce (dodavatele) nebo jeho banky za účelem:

- obstarání platby,
- vydání dokumentů proti platbě,
- vydání dokumentů proti splnění jiných podmínek.

Česká spořitelna nabízí klientům služby jak v oblasti inkas dodavatelských, kdy je klientem ČS příkazce inkasa (dodavatel), tak v oblasti inkas odběratelských, kdy je klientem ČS odběratel).

Výhodou pro dodavatele je podmíněnost vydání dokumentů až při splnění podmínek stanovených příkazcem (dodavatelem), bez splnění podmínek pak nemůže odběratel disponovat s dokumenty a za určitých okolností ani se zbožím.

Výhodou pro odběratele je, že může nahlédnout do dokumentů a plnit své závazky pouze proti těm dokumentům, které odpovídají dohodě s dodavatelem.

Dokumentární akreditiv

Akreditiv je závazek banky daný třetí osobě (beneficientovi) zaplatit ve stanovenou dobu určitou sumu za podmínky předložení stanovených dokumentů. Dokumenty musí být předloženy v souladu s podmínkami a termíny uvedenými v akreditivu. Vystavují se obvykle z příkazu odběratele ve prospěch dodavatele. ČS nabízí služby v oblasti vystavování akreditivů (klientem je odběratel, příkazce) i v oblasti avizování (klientem je dodavatel, beneficiant). Mezi *hlavní výhody akreditivu* patří:

- umožňuje dodavateli omezit riziko platební neschopnosti či nevěle odběratele a riziko nepřevzetí zboží,
- odběrateli umožňuje uskutečnit obchodní transakci s dodavatelem, který má pochybnosti o jeho spolehlivosti,
- odběratel stanoví podmínky, které banka kontroluje před provedením plnění z akreditivu.

4.3.6 Bankovní záruka vydaná ČS

Bankovní záruka je bankovním instrumentem zajišťujícím platební a neplatební závazky klientů. Jedná se o právní formu závazku banky. Ta se zavazuje uspokojit příjemce záruky (beneficianta, věřitele) do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže dlužník nesplní své závazky.

ČS vystavuje ve prospěch tuzemských a zahraničních beneficiantů bankovní záruky za své klienty v české i cizí měně dle platného kurzovního lístku.

Hlavní výhodou bankovní záruky je v případě bonitní banky kvalitní zajištění dodavatelsko-odběratelských závazků, eliminuje tak mnoho rizik, vyplývajících z těchto vztahů, může sloužit i jako náhrada složení celní nebo jiné jistoty.

Nejčastější *druhy vystavovaných záruk* z hlediska charakteru zajišťovaného závazku:

- platební bankovní záruky – zajišťují dlužníkovi závazky k peněžitému plnění, lze jí zajistit i zaplacení hladké platby, dokumentárního inkasa, bankovního i dodavatelského úvěru, leasingových splátek, směnky, spotřební daně, apod.,
- neplatební bankovní záruky – zajišťují neplatební závazky klienta, může jít o záruky za nabídku ve veřejné soutěži, akontační záruky (vrácení zálohové platby), kauční záruky (kvalita a včasné splnění dodávky), záruky za záruční dobu, záruky za ztracené dokumenty (odškodnění v případě zneužití ztráty přepravních dokumentů),
- celní záruky – závazek banky za zaplacení celního dluhu, vystavují se ve prospěch celního ředitelství nebo celních úřadů.

5 Komparace s konkurenčními produkty

Většina obchodů ČS je tvořena soukromou klientelou, což koresponduje i s hlavním zaměřením banky. Mezi její zaměření, i když ne na prvním místě, je i poskytování produktů pro podnikatele a malé a střední firmy. Proto je důležité se soustředit i na tuto oblast a neustále ji vylepšovat. K tomu lze brát inspiraci u svých největších konkurentů. Mezi největší konkurenty ČS s podobnou tradicí v České republice a s podobným zaměřením patří Komerční banka a Československá obchodní banka.

Pro podnikatele a malé firmy představují banky důležitou úlohu především ve dvou oblastech. První oblastí je možnost uložit si u banky peněžní prostředky a zároveň provádět prostřednictvím banky veškeré platby a přijímat úhrady za poskytnuté zboží či služby. Druhou oblastí je pomoc banky při financování podnikatelských aktivit podnikatelského subjektu. Tato kapitola je zaměřena na porovnání produktů depozitních určených především k provádění platebního styku a na porovnání produktů úvěrových.

5.1 Produkty Komerční banky

Komerční banka pokrývá svými produkty veškeré zmíněné potřeby podnikatelských subjektů. V oblasti depozitních produktů lze volit mezi klasickým běžným účtem a dokupovat doplňkové služby za jejich běžnou cenu nebo si zvolit účet se zvýhodněným balíčkem služeb. Jako doplňkové služby KB poskytuje platební karty [24]:

- Dynamic – elektronická platební karta se slevou 2,2% při nákupu u stanic Benzina a s technickou asistenční službou, roční poplatek 270 Kč,
- Prestige Card – embosovaná platební karta s výběry z bankomatu zdarma, roční poplatek 990 Kč,
- Business Silver Card – embosovaná platební karta s asistenční službou, s cestovním pojištěním a výběry z bankomatu zdarma, roční poplatek 2 500 Kč,

dále službu přímého bankovníctví v různých formách [24]:

- telefonní bankovníctví Expresní linka, měsíční poplatek 170 Kč,
- internetové bankovníctví Mojobanka, měsíční poplatek 170 Kč,
- PC banka Profibanka, měsíční poplatek 290 Kč + 640 Kč ročně za čipovou kartu a čtečku čipové karty.

Mezi základní balíčky účtů pro podnikatele a malé a střední firmy patří [24]:

tabulka 13 - Balíčky služeb k běžnému účtu Komerční banky

Balíček	Měsíční poplatek	Měsíční poplatek zahrnuje
Efekt Start	99 Kč	<ul style="list-style-type: none"> • Platební karta Dynamic, • přímé bankovníctví (telefonní nebo internetové), • 5 příkazů zadaných přes přímé bankovníctví zdarma, • 5 došlých plateb zdarma, • možnost čerpat povolený debet za zvýhodněných podmínek do výše 500 000 Kč maximálně po dobu 180 dnů.
Efekt	234 Kč	<ul style="list-style-type: none"> • Platební karta Dynamic, • přímé bankovníctví (telefonní nebo internetové), • 5 příkazů zadaných přes přímé bankovníctví zdarma, • 5 došlých plateb zdarma, • možnost čerpat povolený debet za zvýhodněných podmínek do výše 3 mil. Kč maximálně po dobu 180 dnů.
Komfort	367 Kč	<ul style="list-style-type: none"> • Platební karta Prestige Card, • přímé bankovníctví (telefonní + internetové nebo PC) • 20 příkazů zadaných přes elektronické nebo PC bankovníctví zdarma, • 20 došlých plateb zdarma, • možnost čerpat povolený debet za zvýhodněných podmínek do výše 3 mil. Kč maximálně po dobu 180 dnů.
Excelent	812 Kč	<ul style="list-style-type: none"> • Zdarma vedení eurového nebo dolarového běžného účtu, • platební karta Visa Elektron, • platební karta Silver Card, • přímé bankovníctví (telefonní + internetové nebo PC), • 50 příkazů zadaných přes internetové nebo PC bankovníctví, • 50 došlých plateb zdarma, • možnost čerpat povolený debet za zvýhodněných podmínek do výše 3 mil. Kč maximálně po dobu 180 dnů.

Zdroj: www.kb.cz

Pokud by si klient nevybral z výše uvedených balíčků, má možnost založit si běžný účet s poplatkem za vedení účtu 100 Kč měsíčně a každou službu dokupovat zvlášť.

Podstatnou část celkových nákladů tvoří poplatky za účetní položky [26]:

- příkaz k úhradě – 11 Kč (Expesní linka), 4 Kč (Mojebanka, Profibanka), 29 Kč (příkaz zadaný na pobočce),
- realizace trvalého příkazu nebo inkasa – 6 Kč,
- došlá platba – 5 Kč,
- výběr z bankomatu KB – 5 Kč.

V úvěrové oblasti může klient volit provozní podnikatelské úvěry, hypoteční úvěry a speciální zvýhodněné úvěry Profi úvěr, Profi úvěr Fix a povolený debet.

1. Podnikatelský úvěr

Podnikatelské úvěry jsou určeny pro krytí provozních a investičních potřeb, pro financování oběžných prostředků i na přechodný nedostatek finančních prostředků (např. výplata mezd). Poskytuje se ve formě kontokorentního, jednorázového, postupného nebo revolvingového úvěru. [25] S úvěrem jsou spojené poplatky za [26]:

- zpracování žádosti o úvěr - 0,3% (5000 Kč-30 000 Kč),
- realizaci úvěru či jeho příslib – 0,6% (minimálně 5000 Kč),
- správu úvěru – 600 Kč/měsíčně,
- rezervaci zdrojů – 0,9% ročně z nečerpané částky úvěru.

2. Hypoteční úvěr

Hypoteční úvěr je určen na investice do nemovitostí a je charakteristický vznikem zástavního práva k nemovitosti. [25] Mezi související poplatky patří poplatky za [26]:

- zpracování žádosti – 1% (minimálně 10 000 Kč),
- realizaci úvěru (příslib) – 0,8% (minimálně 10 000 Kč),
- správu úvěru – 600 Kč/měsíčně,
- rezervaci zdrojů – 0,9% ročně z nečerpané částky.

3. Profi úvěr

Profi úvěr slouží k financování oběžných prostředků (zásob, pohledávek, atd.), hmotného investičního majetku a provozních potřeb. Je hrazen pravidelnými měsíčními splátkami a při výši nad 1 mil. Kč je jištěn zástavním právem. [25]

S úvěrem se hradí poplatky za [26]:

- zpracování žádosti – 0 Kč
- realizaci úvěru (příslib) – 0,6% (minimálně 1000 Kč),
- správu úvěru do 1 mil.Kč – 300 Kč/měsíčně,
- správa úvěru nad 1 mil. Kč – 600 Kč/měsíčně,
- rezervaci zdrojů – 0,9% ročně z nečerpané částky.

4. Profi úvěr Fix

Profi úvěr Fix se liší od úvěru Profi liší především anuitám splácením a pevnou úrokovou sazbou. [25] Hradí se zde poplatky za [26]:

- zpracování žádosti – 0 Kč
- realizaci úvěru (příslib) – 0 Kč
- správu úvěru – 300 Kč/měsíčně,
- rezervaci zdrojů – 0,9% ročně z nečerpané částky.

5. Povolený debet

Povolený debet lze nastavit k běžnému účtu vedeném v jednom z výše uvedených programů. Klient může čerpat dle typu balíčku až 3 mil. Kč po dobu maximálně 180 dnů, zároveň nemusí dokládat účel použití peněžních prostředků, jako u klasického kontokorentu poskytovaného KB. [25] Klient hradí poplatek za rezervaci zdrojů 0,9% z nečerpané výše úvěru. [26]

5.2 Produkty ČSOB

ČSOB poskytuje klientům tři typy podnikatelských účtů, vytvořených dle segmentace zákazníka do skupin: podnikatelé, malé firmy a střední firmy nebo dle frekvence využívání bezhotovostního platebního styku. ČSOB Podnikatelské konto je určeno pro podnikatelé a malé podniky s menším využitím bezhotovostního platebního styku, ČSOB Firemní konto pro podnikatele a malé podniky s větším využitím bezhotovostního platebního styku a ČSOB Obchodní konto pro střední podniky a pro podnikatelské subjekty s velkým využíváním bezhotovostního platebního styku.

Bližší charakteristiky jsou uvedeny níže.

1. ČSOB Podnikatelské konto zahrnuje měsíčně [19]:

- měsíční poplatek 165 Kč,
- 10 příkazů zadaných přes elektronické bankovníctví zdarma,
- 5 došlých plateb zdarma,
- elektronická platební karta Visa Elektron s pojištěním proti zneužití karty,
- 1 transakce zadaná na pobočce přes sběrný box,
- ČSOB elektronické bankovníctví (Linka 24, Mobil 24, Internetbanking 24),
- možnost čerpat povolený debet.

2. ČSOB Firemní konto zahrnuje [19]:

- měsíční poplatek 340 Kč,
- 30 příkazů zadaných přes elektronické bankovníctví zdarma,
- 15 došlých plateb zdarma,
- embosovaná platební karta Visa Classic s pojištěním proti zneužití karty,
- ČSOB elektronické bankovníctví (Linka 24, Mobil 24, Internetbanking 24),
- možnost čerpat povolený debet.

3. ČSOB Obchodní konto zahrnuje [19]:

- měsíční poplatek 1 150 Kč,
- 150 příkazů zadaných přes elektronické bankovníctví zdarma,
- 100 došlých plateb zdarma,
- embosovaná platební karta Visa Business s cestovním pojištěním a 2 elektronické karty Visa elektron
- ČSOB elektronické bankovníctví (Linka 24, Mobil 24, Internetbanking 24),
- možnost čerpat povolený debet.

Každá další účetní položka či platební karta je účtována dle sazebníku, tj. měsíční poplatek za [18]:

- odchozí platbu – 40 Kč (přepážka), 15 Kč (sběrný box), 15 Kč (Linka 24), 3 Kč (Internetbanking 24),
- realizaci trvalého příkazu či inkasa – 6 Kč,
- výběr z bankomatu ČSOB – 6 Kč,
- platební kartu Visa – 20 Kč (Elektron), 45 Kč (Classic), 200 Kč (Business),
- embosovanou platební kartu MasterCard Business – 200 Kč.

Z úvěrových produktů může klient ČSOB využít následující produkty:

1. Povolené přečerpání účtu

Tímto způsobem může klient čerpat 20 000 Kč až 5 mil. Kč bez dokládání účelu použití peněžních prostředků. Debet musí být vyrovnán ve lhůtě 90, 180 nebo 360 dnů. [20] Klient hradí měsíční poplatek za realizaci 100 Kč u úvěru do výše 100 000 Kč a 350 Kč u úvěru nad 100 000 Kč. [18]

2. Malý úvěr pro podnikatele

Úvěr sloužící pro financování modernizace a oprav movitých věcí, pořízení a opravy nemovitostí, pozemků, strojů, zařízení a motorových vozidel. Je hrazen pravidelnými měsíčními splátkami. Lze poskytnout až do výše 8 mil. Kč, ale pouze do výše 80% investice. Zajištěn je buď blankosměnkou nebo nemovitostí. [20]

Klient platí poplatek za poskytnutí úvěru ve výši 0,5% z částky úvěru (minimálně 2 000 Kč) a za realizaci úvěru 200 Kč měsíčně. [18]

3. Ostatní úvěry

Mezi ostatní úvěry se řadí revolvingový úvěr na dobu neurčitou a pohyblivou úrokovou sazbou a účelový úvěr hrazený pravidelnými měsíčními splátkami, určen na pořízení a opravu movité věci, nemovitosti či na investiční záměr, s dobou splatnosti až 20 let. Zajištěn může být nemovitostí, movitou věcí, pohledávkou, ručením třetí osobou či jinou formou. [20] S těmito úvěry jsou spojené poplatky za [18]:

- žádost – 0,3% (minimálně 2000 Kč),
- poskytnutí – 0,5% (minimálně 5000 Kč),
- závazková provize – 0,1%-3,5% ročně z nečerpané částky,
- realizace úvěru – 500 Kč/měsíčně.

5.3 Vzájemné porovnání produktů ČS, KB a ČSOB

Porovnání depozitních produktů sloužících především k provádění bezhotovostního platebního styku a úvěrových produktů bude probíhat z pohledu klienta. Mezi nejvýznamnější faktory při výběru vhodné banky patří finanční zázemí banky a její důvěryhodnost, dostupnost poboček a bankomatů. Všechny tyto faktory jsou díky konkurenčnímu boji bank vyhnány do téměř shodné úrovně. Dalším ovlivňujícím faktorem je profesionální přístup zaměstnanců banky, zde posuzuje klient dle svého subjektivního názoru. Posledními faktory a přitom velice významnými jsou finanční náklady spojené s bankovními produkty a možnost

volit doplňkové služby. Doplňkové služby nabízejí banky opět velice podobné a liší se jen nepatrně, porovnání tedy proběhne z hlediska finančních nákladů nutných k získání a udržení bankovních produktů.

5.3.1 Vzájemné porovnání depozitních produktů

Porovnání finanční náročnosti depozitních produktů ČS, KB a ČSOB je zpracováno na třech základních modelech podnikatelského subjektu.

1. **Podnikatel, živnostník** – podnikatelský subjekt využívá účet a bezhotovostní platební styk pouze výjimečně. Účet slouží především k platbám na sociální a zdravotní pojistné, k přijímání plateb za poskytnuté zboží či služby a k pořízení materiálu. Měsíčně mu odcházejí z účtu 2 trvalé příkazy, má průměrně 3 přijaté platby. Platební kartu využije k jednomu výběru z bankomatu, především s ní platí u obchodníka při nákupu materiálu. Jelikož je to konzervativnější typ, nechce u účtu využívat služeb přímého bankovníctví.
2. **Malý podnik** – malá obchodní společnost s jedním společníkem a dvěma zaměstnanci. Účet využívá častěji, především k placení nájemného za kancelář, leasingových splátek, spotřebované elektrické energie a telefonu, dohromady odchází měsíčně 3 trvalé příkazy a jedno inkaso, dále zhruba 6 příkazů k úhradě (včetně výplaty mezd). Na účet přichází měsíčně průměrně 8 plateb. Majitel společnosti chce u účtu využívat služeb elektronického bankovníctví a embosovanou platební kartu, se kterou uskuteční zhruba 5 výběrů měsíčně.
3. **Malý a střední podnik** – obchodní společnost s 15 zaměstnanci. Z účtu odchází měsíčně zhruba 5 trvalých příkazů, průměrně 30 příkazů k úhradě, došlých plateb je zhruba 30. Klient požaduje u účtu elektronické bankovníctví, 1 embosovanou platební kartu pro jednatele, se kterou se uskuteční zhruba 5 výběrů měsíčně a 1 služební elektronickou kartu, určenou zaměstnanci především pro platby za benzín.

U ČS musí klient porovnat, zda se mu vyplatí platit zvlášť za běžný účet a zvlášť za každou vybranou službu i účetní položku nebo zda vybrat balíček Profit light, který v sobě zahrnuje určité služby a vše nad rámec balíčku se platí podle sazebníku ČS. U Komerční banky je situace podobná, jen musí klient vybírat z více balíčků. ČSOB nabízí klientům 3 typy účtů s nastavenými službami a každou další nad rámec balíčku platí dle platného sazebníku.

Přehled měsíčních finančních nákladů u jednotlivých typů klientů zachycují následující tabulky.

Tabulka 14 - Přehled měsíčních poplatků drobného živnostníka u ČS, KB a ČSOB

Služby a bezhotovostní operce	ČS	ČS Profit light	KB	KB Efekt Start	ČSOB Podnikatelské konto
2 trvalé příkazy	10 Kč	10 Kč	12 Kč	12 Kč	12 Kč
3 došlé platby	15 Kč	15 Kč	15 Kč	0	0
elektronická platební karta	200 Kč/12 = 17 Kč	0	270 Kč/12 = 22,5 Kč	0	0
1 výběr z bankomatu	6 Kč	0	5 Kč	5 Kč	6 Kč
vedení účtu	75 Kč	159 Kč	100 Kč	99 Kč	165 Kč
měsíční poplatek celkem	123 Kč	184 Kč	154,50 Kč	116 Kč	183 Kč

Zdroj: Vlastní

Z tabulky vyplývá, že nejlevnější variantou je pro klienta balíček Efekt Start od KB, přičemž má klient v tomto poplatku až 5 došlých plateb zdarma, obdrží prestižnější embosovanou platební kartu a do budoucna má možnost využít přímé bankovníctví. U ČS je pro klienta výhodněji platit každou službu zvlášť, nikoliv zvolit balíček Profit light. ČS je nepatrně dražší než KB a každou další službu klient musí připlatit, takže s každou další došlou platbou se poplatek navyšuje. ČSOB je pro drobného podnikatele nejdražší variantou.

Tabulka 15 - Přehled měsíčních poplatků malého podniku u ČS, KB a ČSOB

Služby a bezhotovostní operace	ČS	ČS Profit light	KB	KB Efekt Start	KB Komfort	ČSOB Firemní konto
4 trvalé instrukce	15 Kč	15 Kč	18 Kč	18 Kč	18 Kč	18 Kč
6 příkazů k úhradě zadaných přes elektronické bankovníctví	12 Kč	0	24 Kč	4 Kč	0	0
8 došlých plateb	40 Kč	40 Kč	40 Kč	15 Kč	0	0
elektronické bankovníctví	100 Kč	0	170 Kč	0	0	0
embosovaná platební karta	33 Kč	0	82,50 Kč	82,50 Kč	0	0
5 výběrů z bankomatu	30 Kč	12 Kč	25 Kč	25 Kč	0	30 Kč
vedení účtu	45 Kč	159 Kč	100 Kč	99 Kč	367 Kč	340 Kč
měsíční poplatek celkem	275 Kč	226 Kč	459 Kč	243 Kč	385 Kč	388 Kč

Zdroj: Vlastní

Pro menší obchodní společnosti je výhodnější založit účet u ČS v balíčku Profit light. U KB je účet nepatrně dražší, pokud by však klient slevil ze svého požadavku na platební kartu z embosované na elektronickou, snížil by se měsíční poplatek z 243 Kč na 160,50 Kč a na prvním místě by se ocitla KB. V případě, že by klient začal více využívat bezhotovostní platební styk, cca 20 došlých a 20 odchozích plateb, by měl volit spíše variantu KB Komfort. Nejdražší variantou je ČSOB.

Pokud by zde zvolil klient variantu ČSOB, zaplatil by ročně na poplatcích 4 656 Kč namísto 2 712 Kč u ČS a 2 916 Kč u KB.

Tabulka 16 - Přehled měsíčních poplatků středního podniku u ČS, KB a ČSOB

Služby a bezhotovostní operace	ČS	ČS Profit light	KB	KB Komfort	KB Excelent	ČSOB Firemní konto	ČSOB Obchodní konto
5 trvalých příkazů	25 Kč	25 Kč	30 Kč	30 Kč	30 Kč	30 Kč	30 Kč
30 příkazů k úhradě (přes IB)	60 Kč	40 Kč	80 Kč	40 Kč	0	0	0
30 došlých plateb	150 Kč	150 Kč	150 Kč	50 Kč	0	90 Kč	0
elektronické bankovníctví	100 Kč	0	170 Kč	0	0	0	0
embosovaná platební karta	33 Kč	0	82,5 Kč	0	0	0	0
elektronická platební karta	17 Kč	17 Kč	22,5 Kč	22,5 Kč	0	20 Kč	0
5 výběrů z bankomatu	30 Kč	18 Kč	25 Kč	0	0	30 Kč	30 Kč
vedení účtu	45 Kč	159 Kč	100 Kč	367 Kč	812 Kč	340 Kč	1 150 Kč
měsíční poplatek celkem	460 Kč	392 Kč	660 Kč	509,5 Kč	842 Kč	510 Kč	1 210 Kč

Zdroj: Vlastní

I v tomto případě je nejlevnější variantou účet v balíčku Profit light od ČS. Tentokrát se účty ČSOB a KB liší nepatrně a jsou o dost výrazněji dražší. U ČS zaplatí klient ročně 4 704 Kč, u KB 6 114 Kč a u ČSOB 6 120 Kč.

Lze konstatovat, že ČSOB, přestože nabízí pro klienta srozumitelnou klasifikaci svých produktů, je se srovnatelnými podmínkami finančně nejnáročnější. ČS a KB jsou na podobné cenové úrovni. Pro klienta, který má každý měsíc stejný počet plateb, je pohodlnější a přehlednější zvolit si určitý balíček a platit jeden poplatek. V takovém případě poskytuje lepší služby KB, která nabízí větší počet balíčků pro různé segmenty klientů. Naproti tomu

ČS nabízí pouze jeden typ balíčku, neodlišuje tedy mezi jednotlivými skupinami klientů. To je vhodnější pro klienta, u kterého se počet plateb měsíčně výrazně liší, zaplatí tak poplatek podle skutečného počtu plateb, ale ve více položkách.

5.3.2 Vzájemné porovnání úvěrových produktů

Pokud klient vybírá vhodnou instituci, od které by získal finanční prostředky pro své podnikání, ohlíží se na několik základních faktorů:

- úroková sazba,
- poplatky související s úvěrem,
- proces vyřízení úvěru,
- doba splácení,
- způsob zajištění.

Většina z výše uvedených faktorů je ovlivněna hodnocením klienta. Hodnocením klienta je jeho bonita, nebo také úvěrová spolehlivost, která je vyjádřena ratingem, ten stanovuje každá banka dle svých kritérií. Do ratingového ukazatele klienta vstupuje atraktivita odvětví, ve kterém podniká, jeho historie u dané banky. Čím déle má klient u banky účet, který je veden v souladu s jejími podmínkami a čím více bonitní klient je, tím lepší je jeho ratingové hodnocení. V závislosti na ratingu banka stanovuje úrokové sazby pro klienta, dále k němu přihlíží i u ostatních podmínek úvěru.

Při porovnání úvěrových produktů se bude přihlížet především k poplatkům s nimi spojenými, jelikož ty jsou pro každého klienta stejné, porovnány jsou tyto varianty:

1. kontokorent 100 000 Kč,
2. jednorázový úvěr na provozní potřeby 500 000 Kč
3. hypoteční úvěr 4 000 000 Kč.

Porovnání jednotlivých variant zobrazují následující tabulky.

Tabulka 17 – Porovnání poplatků kontokorentního úvěru 100 000 Kč u ČS, KB a ČSOB

	ČS		KB		ČSOB
	Kontokorent	Kontokorent Profit	Podnikatelský úvěr	Povolený debet	Kontokorent
Žádost o úvěr	0,5%-2% (min. 5000 Kč) 5 000 Kč	-	0,3% (5000 Kč- 30 000 Kč) 5000 Kč	-	-
Realizace, poskytnutí úvěru	-	-	0,6% (min. 5000 Kč) 5000 Kč	-	-
Závazková odměna, rezervace (% z nečerpané částky úvěru, ročně)	0,5%-1% 500 Kč- 1000 Kč	0,5% 500 Kč ročně	0,9 % 900 Kč	0,9% 900 Kč	-
Správa úvěru (měsíčně)	300 Kč	100 Kč	600 Kč	-	100 Kč

Zdroj: Vlastní

Kontokorentní úvěr u ČS a KB je finančně výhodnější v rámci určitého balíčku. KB nabízí nejvýhodnější kontokorentní úvěr, který klient může získat v jednom ze čtyř balíčků k běžnému účtu. Klient zde hradí poplatek pouze pokud nečerpá celou část úvěru, v případě že by celý rok nečerpal, zaplatí 900 Kč za rok, čili 75 Kč měsíčně. ČSOB je na srovnatelné úrovni s KB, zde však klient platí každý měsíc 100 Kč, bez ohledu na to, zda úvěr čerpá či nikoliv. Zde by mohl být důležitým kritériem při rozhodování fakt, že povolený debet u KB musí být uhrazen do 180 dnů, zatímco u ČS a ČSOB je tato doba až 360 dnů.

Tabulka 18 – Porovnání poplatků jednorázového úvěru ve výši 500 000 Kč u ČS, KB a ČSOB

	ČS		KB			ČSOB	
	Provozní úvěr	Provozní úvěr Profit	Profi úvěr	Úvěr Profi Fix	Podnik. úvěr	Malý úvěr	Účelový úvěr
Žádost o úvěr	5000 Kč- 10 000 Kč	-	-	-	5000 Kč	-	2000 Kč
Realizace, poskytnutí úvěru	-	-	3000 Kč	-	5000 Kč	2500 Kč	5000 Kč
Závazková odměna, rezervace (% z nečerpané částky úvěru, ročně)	2500 Kč- 5000 Kč	-	4500 Kč	4500 Kč	4500 Kč	-	500- 17500 Kč
Správa úvěru (měsíčně)	300 Kč	100 Kč	300 Kč	300 Kč	600 Kč	200 Kč	500 Kč

Zdroj: Vlastní

V oblasti jednorázových úvěrů obsadila první místo ČS s provozním úvěrem Profit. Na druhém místě je ČSOB s Malým úvěrem, klient však obdrží pouze 80% z celkové plánované investice. KB je v tomto směru nejdražší.

Tabulka 19 - Porovnání poplatků hypotečního úvěru 4 000 000 Kč u ČS, KB a ČSOB

	ČS Hypotéka	KB Hypotéka	ČSOB Účelový úvěr
Žádost o úvěr	30-40 tis.Kč	40 000 Kč	12 000 Kč
Realizace, poskytnutí úvěru	-	32 000 Kč	20 000 Kč
Závazková odměna (ročně)	-	36 000 Kč	4-140 tis. Kč
Správa úvěru (měsíčně)	400 Kč	600 Kč	500 Kč

Zdroj: Vlastní

V oblasti financování nemovitostí je oproti KB výrazně levnější ČS i ČSOB. ČSOB nenabízí klasickou hypotéku, ale tzv. účelový úvěr, je zde možnost zajistit úvěr i jinou formou než nemovitostí, v závislosti na rozhodnutí banky.

Úvěrové produkty obecně jsou však specifické tím, že většina důležitých faktorů, ovlivňujících volbu správného bankovního institutu, je stanovena individuálně. Proto pro objektivní posouzení je potřeba navštívit vybrané banky a nechat si vypracovat konkrétní nabídku.

5.4 Výsledky komparace produktů ČS s KB a ČSOB

Základní výhoda, kterou přináší ČS je tradice a stabilita. Klient, který si uloží u ČS své volné peněžní prostředky, může mít mnohem menší obavy, že o své peníze přijde, než kdyby je uložil u nové a neznámé banky. Další nespornou výhodou je největší počet poboček oproti jiným bankám a taktéž největší počet bankomatů. Banka je pro svého klienta dostupná, může s ním tak okamžitě řešit jakékoliv jeho požadavky či problémy.

V oblasti depozitních produktů sloužícím k uskutečňování platebního styku je ČS pro klienta oproti KB a ČSOB cenově výhodnější pro malé a střední podniky, pro drobného podnikatele je dražší, přesto je na téměř srovnatelné úrovni s KB. I přes cenovou výhodnost přináší politika těchto depozitních produktů jednu nevýhodu. ČS nabízí pouze jeden zvýhodněný balíček. Zaměřuje se tak jen na jeden cílový segment zákazníků. Pokud klient do tohoto segmentu nespadá, je pro něj výhodnější platit každou službu zvolenou u účtu zvlášť, což je pro něj složité a nepřehledné.

Úvěrové produkty, konkrétně jednorázový provozní úvěr Profit a Komerční hypotéka, jsou oproti KB a ČSOB cenově levnější. U kontokorentního úvěru však klient zaplatí více než u KB i ČSOB. Významnou výhodou tvoří odlišný pohled banky při poskytování úvěru na klienty, kteří mají u ČS vedený účet a kteří nemají. Klient s účtem u ČS je zvýhodněn cenově i zjednodušením vyřízení úvěru.

Hlavní doporučení pro změnu se týká oblasti běžných účtů, konkrétně pro jejich členění. Pro klienta srozumitelnější a přehlednější, tím pádem i atraktivnější, je možnost výběru z více variant předem nastavených balíčků služeb k účtu, kdy cena balíčku odpovídá úrovni služeb. Je nutné, aby název balíčku byl pro klienta jasný a vypovídal o tom, pro jaký segment zákazníků je určen. Dále musí pokrývat většinu služeb, které bude klient využívat. To znamená například zahrnout do balíčku nejen odchozí platby, ale

i příchozí, nebo i platby zadané přes sběrný box. Cenově se banka může držet na nynější úrovni, jelikož je v této oblasti nejvýhodnější. Cílem této klasifikace účtů je redukce počtu měsíčních poplatků, nikoliv snížení konečné ceny. Dále je nezbytné, aby podstatnou součástí této změny byla lepší komunikace směrem k veřejnosti. Marketingová politika se musí zaměřit na kvalitní prezentaci svých produktů pomocí médií dostupných široké veřejnosti.

Současná hospodářská krize, která zapříčinila pád velkých podniků a tím i velké propouštění zaměstnanců, může znamenat nárůst vzniku drobných podnikatelů a malých podniků. Nezaměstnaní lidé, kteří dlouhodobě nemohou nalézt práci, začínají hledat potenciál v sobě samých a obstarávat si příjmy vlastním podnikáním. Je žádoucí, aby banka této situace využila a svou snahu nasměrovala k získání těchto nově vznikajících podnikatelských subjektů. Prvním krokem k jejich získání je, že si klient založí u banky účet. Další produkty, jako úvěrové a produkty platebního styku, už pak většinou volí klient u stejné banky, kde má účet veden.

6 Závěr

Ústředním tématem diplomové práce jsou bankovní produkty poskytované Českou spořitelnou pro podnikatele a malé a střední firmy a to v tom rozsahu, aby poskytla podnikatelům přehled o možných službách České Spořitelny a.s., které mohou zjednodušit a urychlit jejich podnikatelské činnosti.

Práce nejprve pokládá teoretickou základnu znalostí z oblasti bankovního systému a bankovních produktů pro lepší pochopení následné praktické části. Nezbytnou součástí je i představení samotné České spořitelny a jejich hlavních konkurentů pro ujasnění si, jakou pozici tyto banky na českém trhu zaujímají. Hlavní část práce se soustřeďuje na popis jednotlivých bankovních produktů České spořitelny. Zde jsou tyto produkty charakterizovány a jsou vymezeny základní podmínky jejich fungování. Pro širší pohled na problematiku a lepší orientaci na bankovním trhu jsou vybrané produkty komparovány s produkty konkurenčních bank, konkrétně s Komerční bankou a Československou obchodní bankou.

Výsledek komparace přináší zjištění, že produkty a služby poskytované srovnávanými bankami jsou na velice podobné úrovni. Základní produkty a jejich doplňkové služby se liší svými názvy, avšak pro spotřebitele přinášejí téměř stejný užitek. Základním rozdílem je cena těchto produktů a služeb, která při volbě špatné banky může podnikateli přinášet značné náklady a naopak při volbě vhodné banky úspory. Komparace poplatků u jednotlivých bank se vztahovala na úvěrové produkty, kde porovnávala kontokorentní úvěr, jednorázový úvěr a hypoteční úvěr a na depozitní produkty určené pro provádění platebního styku, kde porovnávala tři modelové situace – drobný podnikatel, malý podnik a střední podnik.

Česká spořitelna je cenově nejkonkurenceschopnější téměř ve všech oblastech, pouze u kontokorentního úvěru a u depozitních produktů pro drobné podnikatele jsou její konkurenti levnější. Jelikož využívání téměř všech produktů se odvíjí od toho, kde je vedený účet, je nutné hlavní pozornost věnovat právě jemu. Hlavním doporučením pro Českou spořitelnu ke zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivnosti svých depozitních produktů pro podnikatele je zjednodušení způsobu poplatkování, a to vytvořením více balíčků služeb k účtu. Tím je myšleno vytvořit různé typy balíčku šité na míru jednotlivým segmentům zákazníků.

Práce je určena především pro podnikatele a malé a střední podniky, kteří zde naleznou ucelený přehled bankovních produktů pro ně určené i s podmínkami jejich fungování a s konfrontací s produkty jiných bank na českém trhu.

Na základě výše uvedeného pokládám za cíl práce splněný.

7 Použitá literatura

1. POLIDAR, Vojtěch. *Management bank a bankovních obchodů*. 2. upr. vyd. Praha : Ekopress s.r.o., 1999. 450 s. ISBN 80-86119-11-4.
2. REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 2. rozš. vyd. Praha : Management Press, 2001. 782 s. ISBN 80-7261-051-1.
3. REVENDA, Zbyněk, et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vyd. Praha : Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7.
4. *Bankovníctví a finance-studium* [online]. 2009 [cit. 2009-11-12]. Vývoj českého bankovníctví. Dostupné z WWW: <<http://bankovnictvi-finance.studentske.eu/2008/04/vvoj-eskho-bankovnictv.html>>.
5. *Česká národní banka* [online]. 2009 [cit. 2010-02-12]. Česká národní banka . Dostupné z WWW:<http://www.cnb.cz/cs/dohled_fin_trh/zakl_informace_o_fin_sektoru/banky/bs_ukaza_tele_tab01.html>.
6. *Česká spořitelna a.s.* [online]. 2009 [cit. 2010-03-12]. Česká spořitelna - pololetní zpráva 2009. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/pololetni_zprava_2009.pdf>.
7. *Česká spořitelna a.s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Česká spořitelna - úrokové sazby - běžné účty. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav00005_bezne_ucty>.
8. *Česká spořitelna a.s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Česká spořitelna - úrokové sazby - vkladové produkty v české měně. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav00022_vklady_v_ceske_mene>.
9. *Česká spořitelna a.s.* [online]. 2009 [cit. 2010-03-12]. Členové skupiny banky. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav10057_clenove_skupiny_banky>.

10. *Česká spořitelna a.s.* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Profil banky. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav10002_profil>.
11. *Česká spořitelna a.s.* [online]. 2009 [cit. 2010-03-12]. Profil Erste Bank. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav10020_profil_eb>.
12. *Česká spořitelna a.s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Sazebník pro podnikatele a malé firmy. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav00034_podnikatele>.
13. *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Elektronické bankovníctví. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Firmy/Podnikatele/Elektronicke-bankovnictvi/Stranky/default.aspx>>.
14. *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. O skupině ČSOB. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Skupina-CSOB/Stranky/default.aspx>>.
15. *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. O skupině KBC. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Stranky/O-Skupine-KBC.aspx>>.
16. *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. O společnosti ČSOB. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>>.
17. *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Platební karty. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Firmy/Podnikatele/Platebni-karty/Stranky/default.aspx>>.
18. *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Sazebník pro právnické osoby a fyzické osoby podnikatele. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/Sazebniky/Stranky/Sazebnik-pro-pravnicke-osoby-a-fyzicke-osoby-podnikatele.aspx#a>>.
19. *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Účty a platební styk. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Firmy/Podnikatele/Ucty-a-platebni-styk/Stranky/default.aspx>>.

20. *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Úvěry. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Firmy/Podnikatele/Uvery/Stranky/default.aspx>>.
21. *ČSOB* [online]. 2009 [cit. 2010-03-12]. Zpráva o činnosti ČSOB za 1. pololetí roku 3009. Dostupné z WWW: <http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/O-CSOB/Vztahy-k-investorum/Vyrocni-pololetni-zpravy/Pololetni-zpravy/CSOB_pol_zprava_1H2009.pdf>.
22. *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-03-12]. Vývoj nezaměstnanosti. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/ekonomika/prace/nezamestnanost/>>.
23. *Komerční banka* [online]. 2009 [cit. 2010-03-12]. Komerční banka - základní informace. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/com/profile/index.shtml>>.
24. *Komerční banka* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Podnikatele a menší firmy - potřebuji platit. Dostupné z WWW: <http://www.kb.cz/cs/seg/seg3/need_pay.shtml>.
25. *Komerční banka* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Podnikatele a menší firmy - potřebuji půjčit peníze. Dostupné z WWW: <http://www.kb.cz/cs/seg/seg3/need_more_money.shtml>.
26. *Komerční banka* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Sazebník KB pro podnikatele, podniky a municipality v obsluze poboček. Dostupné z WWW: <<http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/sazebniky/kb-sazebnik-2.pdf?20100412>>.
27. *Komerční banka* [online]. 2009 [cit. 2010-03-12]. Zpráva o hospodaření k 30. 6. 2009. Dostupné z WWW: <http://www.kb.cz/file/cs/com/reports_fr/KB-zprava_20090630.pdf>.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Výpis z obchodního rejstříku České spořitelny a.s.

Příloha B - Vybrané poplatky depozitních produktů ČS a navazujících služeb k 8. 4. 2010

Příloha C - Vybrané poplatky úvěrových produktů ČS k 8. 4. 2010

Příloha A – Výpis z obchodního rejstříku ke dni 9. 4. 2010

V ý p i s

z obchodního rejstříku, vedeného
Městským soudem v Praze
oddíl B, vložka 1171

!!!UPOZORNĚNÍ!!!

Tento výpis má pouze **informativní** charakter.

Data pro jeho vytvoření byla získána z počítačové sítě INTERNET. V případě, že se domníváte, že obsahuje chyby, obraťte se prosím na rejstříkový soud.

Datum zápisu:	30.prosince 1991
Obchodní firma:	Česká spořitelna, a.s.
Sídlo:	Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00
Identifikační číslo:	452 44 782
Právní forma:	Akciová společnost

Předmět podnikání:

- Výkon činností uvedených v zákoně o bankách v § 1 odst. 1 písmena
 - a) přijímání vkladů od veřejnosti,
 - b) poskytování úvěrů
- výkon činností uvedených v zákoně o bankách v § 1 odst. 3 písmena
 - a) investování do cenných papírů na vlastní účet,
 - b) finanční pronájem (finanční leasing),
 - c) platební styk a zúčtování,
 - d) vydávání a správa platebních prostředků,
 - e) poskytování záruk,
 - f) otvírání akreditivů,
 - g) obstarávání inkasa,
 - h) poskytování investičních služeb zahrnující
 - hlavní investiční službu podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 591/1992 Sb. o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů (dále je "zákon o cenných papírech"), přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních instrumentů na účet zákazníka, a to ve vztahu k investičním instrumentům podle § 8a odst. 1 písm. a) až g) zákona o cenných papírech,
 - hlavní investiční službu podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o cenných papírech, provádění pokynů týkajících se investičních instrumentů na cizí účet, a to ve vztahu k investičním instrumentům podle § 8a odst. 1 písm. a) až g) zákona o cenných papírech,
 - hlavní investiční službu podle § 8 odst. 2 písm. c) zákona o cenných papírech, obchodování s investičními instrumenty na vlastní účet, a to ve vztahu k investičním instrumentům podle § 8a odst. 1 písm. a) až g) zákona o cenných papírech,
 - hlavní investiční službu podle § 8 odst. 2 písm. d) zákona o cenných papírech, obhospodařování individuálních portfolií na základě volné úvahy v rámci smluvního ujednání se zákazníkem, je-li součástí tohoto portfolia některý z investičních instrumentů, a to ve vztahu k investičním instrumentům podle § 8a odst. 1 písm. a) až g) zákona o cenných papírech,
 - hlavní investiční službu podle § 8 odst. 2 písm. e) zákona o cenných papírech, upisování

- emise investičních instrumentů nebo její umístění, a to ve vztahu k investičním instrumentům podle § 8a odst. 1 písm. a) až g) zákona o cenných papírech,
- doplňkovou investiční službu podle § 8 odst. 3 písm. a) zákona o cenných papírech, úschova a správa jednoho nebo několika investičních instrumentů, a to ve vztahu k investičním instrumentům podle § 8a odst. 1 písm. a) až g) zákona o cenných papírech,
 - doplňkovou investiční službu podle § 8 odst. 3 písm. b) zákona o cenných papírech, pronájem bezpečnostních schránek,
 - doplňkovou investiční službu podle § 8 odst. 3 písm. d) zákona o cenných papírech, poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek, jakož i poskytování porad a služeb týkajících se fúzí a koupí podniků,
 - doplňkovou investiční službu podle § 8 odst. 3 písm. e) zákona o cenných papírech, služby související s upisováním emisí podle odstavce 2 písm. e) zákona o cenných papírech, a to ve vztahu k investičním instrumentům podle § 8a odst. 1 písm. a) až g) zákona o cenných papírech,
 - doplňkovou investiční službu podle § 8 odst. 3 písm. f) zákona o cenných papírech, poradenská činnost týkající se investování do investičních instrumentů, a to ve vztahu k investičním instrumentům podle § 8a odst. 1 písm. a) až g) zákona o cenných papírech,
 - doplňkovou investiční službu podle § 8 odst. 3 písm. g) zákona o cenných papírech, provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb,
- i) vydávání hypotečních zástavních listů,
j) finanční makléřství,
k) výkon funkce depozitáře,
l) směnárenskou činnost (nákup devizových prostředků),
m) poskytování bankovních informací,
n) obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami a se zlatem,
o) pronájem bezpečnostních schránek,
p) činnosti, které přímo souvisejí s činnostmi uvedenými v bankovní licenci České spořitelny.

Statutární orgán - představenstvo:

- předseda představenstva:** Mag. Gernot Mittendorfer , dat. nar. 02.07.1964
Praha 6, Nebušice, Na Malé Šárce 753, PSČ 160 00
den vzniku funkce: 5.června 2007
den vzniku členství v představenstvu: 31.května 2007
- místopředseda představenstva:** Mgr. Dušan Baran, r.č. 650406/0673
Praha 6, Vokovice, Nad Jenerálkou 768/13, PSČ 160 00
den vzniku funkce: 21.května 2006
den vzniku členství v představenstvu: 21.května 2006
- člen představenstva:** Ing. Daniel Heler, r.č. 601212/1401
Praha 6, Bubeneč, Národní obrany 908/47, PSČ 160 00
den vzniku členství v představenstvu: 2.července 2008
- člen:** Ing. Jiří Škorvaga, CSc., r.č. 630426/0303
Praha 6, Eliášova 42, PSČ 160 00
den vzniku funkce: 1.listopadu 2006
- člen představenstva:** Dr. Heinz Knotzer, dat. nar. 08.04.1960
Praha 4, V Malých Domech I. 5/583, PSČ 140 00
den vzniku členství v představenstvu: 2.srpna 2008
- člen představenstva:** Ing. Pavel Kysilka, CSc., r.č. 580905/0665

Hostivice, Ke Stromečkům 1360, PSČ 253 01
den vzniku členství v představenstvu: 6.října 2008

Jednání členů představenstva, které má písemnou formu, musí být podepsáno dvěma členy představenstva, a to tak, že k obchodní firmě připojí své podpisy. Zaměstnanci společnosti jsou oprávněni k jednání a ke všem úkonům za společnost, k nimž obvykle dochází při činnosti, k níž byli při provozování podniku konkrétně vnitřními organizačními předpisy nebo představenstvem anebo přímým nadřízeným vedoucím zaměstnancem pověřeni (dále též „oprávnění zaměstnanci“). Jednání zaměstnanců, které má písemnou formu musí být podepsáno dvěma oprávněnými zaměstnanci, a to tak, že k obchodní firmě společnosti připojí své podpisy; výjimky stanoví organizační řád společnosti.

Dozorčí rada:

- předseda dozorčí rady:** Dr. Manfred Wimmer , dat. nar. 31.01.1956
Vídeň, Heuberggasse 21/3, 1170
Rakouská republika
den vzniku funkce: 29.dubna 2009
den vzniku členství v dozorčí radě: 29.dubna 2009
- člen dozorčí rady:** JUDr. Eliška Bramborová, r.č. 536204/038
Praha 9, Odlehlá 325/58, PSČ 190 00
den vzniku členství v dozorčí radě: 3.října 2008
- člen dozorčí rady:** Ing. Zdeněk Jirásek, r.č. 500731/077
Kutná Hora, Jana Palacha 144, PSČ 284 01
den vzniku členství v dozorčí radě: 3.října 2008
- člen dozorčí rady:** Dipl. Ing. Maximilian Hardegg, dat. nar. 26.02.1966
2062 Seefeld-Kadolz, C/O Gutsverwaltung Hardegg
Rakouská republika
den vzniku členství v dozorčí radě: 24.května 2008
- místopředseda dozorčí rady:** Mag. Bernhard Spalt, dat. nar. 25.06.1968
1230 Wien, Kaserngasse 3
Rakouská republika
den vzniku funkce: 23.června 2008
den vzniku členství v dozorčí radě: 16.května 2006
- člen dozorčí rady:** Herbert Juranek, dat. nar. 13.11.1966
2460 Bruck / Leitha, Leithagürtel 17
Rakouská republika
den vzniku členství v dozorčí radě: 30.dubna 2008
- člen dozorčí rady:** Dr Heinz Kessler, dat. nar. 19.08.1938
Vídeň, Landstrasser Hauptstrasse 65, 1030
Rakouská republika
den vzniku členství v dozorčí radě: 27.dubna 2007
- člen dozorčí rady:** Andreas Kligen, MBA, dat. nar. 18.08.1964
Vídeň, Josefstädter Str. 76/6, 1080
Rakouská republika
den vzniku členství v dozorčí radě: 27.dubna 2007
- člen dozorčí rady:** Jolana Dyková, r.č. 665723/0195
Zbiroh, Kařez - Malý Újezd 147, PSČ 338 08
den vzniku členství v dozorčí radě: 29.listopadu 2007

Akcie:

11 211 213 ks prioritní akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 100,- Kč

140 788 787 ks akcie na majitele ve jmenovité hodnotě 100,- Kč

Akcie společnosti mají zaknihovanou podobu. S jednou akcií je spojen jeden hlas. Prioritní akcie na jméno, vydané společností, jsou omezeně převoditelné. Tyto akcie mohou být převáděny na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva.

Základní kapitál: 15 200 000 000,- Kč
Splaceno: 100 %

Ostatní skutečnosti:

- Údaje o zřízení společnosti:

Společnost byla založena jednorázově Fondem národního majetku ČR zakladatelským plánem z 27.12.1991 podle ust. § 15 a násl. zákona č. 104/1990 Sb. Byly schváleny a přijaty stanovy společnosti, byli jmenováni členové představenstva, dozorčí rady a revizoři účtů.

- Ke dni založení společnosti je upsáno 352,8 tis. akcií na jméno po 10.000 Kčs a 2.072 tis. akcií na majitele po 1.000 Kčs, což se rovná základnímu kapitálu.

- Základní jmění bylo zcela splaceno.

- Změna stanov schválena usnesením valné hromady dne 16.5.2001.

- Změna stanov schválena usnesením valné hromady dne 10.3.1999.

- Změna stanov schválena usnesením valné hromady dne 19.5.1999.

- Změna stanov schválena usnesením mimořádné valné hromady dne 22.10.2001.

Tento výpis je neprodejný a byl pořízen na Internetu (<http://www.justice.cz>).

Dne: 09.04.10 19:39:02

Údaje platné ke dni 09.04.2010, 6:00

Příloha B – Vybrané poplatky depozitních produktů ČS a navazujících služeb k 8. 4. 2010

Produkt/služba	Cena
vedení běžného účtu bez služby přímého bankovníctví	75 Kč/měsíčně
vedení běžného účtu se sjednanou službou přímého bankovníctví	45 Kč/měsíčně
vedení běžného účtu v rámci programu Profit light	159 Kč/měsíčně
přímé bankovníctví (Servis24 – Telebanking, Internetbanking, GSM banking)	100 Kč/měsíčně
platební karty	
-Visa Elektron – elektronická	200 Kč/ročně
-Visa Business debetní – embosovaná	1 200 Kč/ročně
-Visa Business Gold – embosovaná	3 700 Kč/ročně
-MasterCard Business – embosovaná	400 Kč/ročně
převzetí platebního příkazu (účetní položka)	
-přes přímé bankovníctví	2 Kč
-prostřednictvím bankomatu ČS	5 Kč
-prostřednictvím sběrného boxu nebo na přepážce ČS	8 Kč
zpracování platebního příkazu okamžitě po převzetí na pobočce	45 Kč
realizace trvalého příkazu nebo souhlasu s inkasem (účetní položka)	5 Kč
změna či zrušení trvalého příkazu/souhlasu s inkasem na pobočce	30 Kč
došla bezhotovostní platba (účetní položka)	5 Kč
zúčtování mezibankovní platby prostřednictvím clearingového centra ČNB	6 Kč
výběr z bankomatu ČS	6 Kč

Příloha C – Vybrané poplatky úvěrových produktů ČS k 8. 4. 2010

Úvěr	Typ poplatku	Cena
Komerční úvěry	přijetí, posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr <i>přijetí, posouzení a vyhodnocení žádosti o Termínovaný úvěr mini Profit a Kontokorentní úvěr mini profit</i>	0,2 – 2 % z hodnoty úvěru, min. 5000 Kč, stanoví se individuálně; <i>zdarma</i>
	závazková odměna <i>závazková odměna u Kontokorentního úvěru mini Profit (pozn. u termínovaného úvěru mini Profit se závazková odměna nevybírá)</i>	0,5 – 1 % z nečerpané částky úvěru, stanoví se individuálně; <i>0,5 %</i>
	správa a vedení úvěrového obchodu v české měně <i>správa a vedení Termínovaného úvěru mini Profit a Kontokorentního úvěru mini Profit</i>	300 Kč/měsíčně; <i>100 Kč/měsíčně</i>
Hypoteční úvěry	Komplexní vyhodnocení žádosti o úvěr (poplatek je možné hradit z úvěru)	0,75 – 1 % z hodnoty úvěru, min. 15000 Kč
	Komplexní vyhodnocení žádosti o Hypotéku Global (poplatek je možné hradit z úvěru)	1 – 2 % z hodnoty úvěru, min. 25000 Kč
	Správa a vedení úvěrového obchodu	400 Kč/ měsíčně